
**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

Mélykút Város Önkormányzat

2013 – 2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	4
Célok.....	5
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	6
1. Jogszabályi háttér bemutatása	6
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	8
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	42
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	49
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	51
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
1. A HEP IT részletei	52
1.1 A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	52
1.2 A beavatkozások megvalósítói.....	53
1.3 Jövőképünk	54
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	69
3. Megvalósítás.....	80
3.1. A megvalósítás előkészítése.....	80
3.2. A megvalósítás folyamata	80
3.3. Monitoring és visszacsatolás.....	83
3.4. Nyilvánosság.....	83
3.5. Kötelezettségek és felelősség.....	83
3.6. Érvényesülés, módosítás	84
4. Elfogadás módja és dátuma.....	85

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Mélykút Város Önkormányzat Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A jelenleg ismert adatok alapján Mélykút az 1572-es kamarai összeírásban szerepel először. A város eredetmondája szerint a település mai területén valamikor erdők voltak, amelyekben szép számmal éltek szarvasok. A vadászok a szarvasok nyomát követve jutottak el a mai város közepére, ahol egy mély, jó vizű kútra bukkantak. Az itt alapított települést a kútról nevezték el.

Mélykút település Bács-Kiskun megyében, a Felső-Bácska szívében, a Dél-Magyarország egyik fő ütőerét képező 55-ös főközlekedési és a Budapest-Szabadka vasúti fővonalhoz kapcsolódó Kiskunhalas-Baja szárnyvonalon fekszik. Közlekedési és gazdasági kapocs a Duna-Tisza közén. Négy nagyváros öleli: Szeged (60 km), Baja (38 km), Kiskunhalas (32 km), Szabadka (Szerbia – 40 km), valamint két kisváros határolja: Jánoshalma (10 km) és Bácsalmás (12 km). A közelben egy nemzetközi- és egy kishatárközi határátkelő biztosít átjárást a határon túli gazdasági és turisztikai kapcsolatok biztosítására (Tomba, Bácsalmás).

A város 12.345 hektáros területen fekszik. Lakóinak száma hozzávetőlegesen 5400 fő, ezzel a Bácskai rész Baja, Jánoshalma és Bácsalmás utáni negyedik legnagyobb települése. Mélykút népsűrűsége a 2011. évi népszámlálási adatok szerint 44,4 fő/km², de övezetes felosztása következtében igen nagy különbségek vannak népsűrűségében a központi terület felől a település távolabbi területei felé haladva. A településhez tartozik az 55. számú főút mellett, Szeged felé 6 km távolságra található, „egyéb belterületi helyként” besorolt Öregmajor.

A település lakónépessége – a térségben megfigyelhető folyamattal azonosan - folyamatosan csökken, a 2007-2012. közötti időszak viszonylatában közel 5%-os népességfogyás mutatkozik. Ez egyrészt a természetes szaporodás mutatószámaiból, másrészt a vándorlási különbözetből adódik.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv, Bünmegelőzési Koncepció, Környezetvédelmi Program

A település lakossága alapvetően mezőgazdasági tevékenységet (szántóföldi növénytermesztés, gyümölcsstermesztés, állattenyésztés) folytat, bár a rendszerváltás óta folyamatos a gazdasági szerkezet átalakulása; növekszik a vállalkozások aránya, különösen a kereskedelem, a szolgáltatások és az élelmiszeripar területén.

A település infrastruktúrája megfelelő színvonalú. A település úthálózata 70%-ban szilárd burkolattal ellátott. A település közműhálózata - víz, gáz, telefon, internet, kábel tv kiépítettség - jónak mondható. Jelenleg a szennyvíz-csatarnahálózattal kapcsolatos beruházások előkészületei folynak.

Mélykút kulturális arculata a tényezők viszonylag színes palettája révén gazdagítja a térséget. A műemléki védelem alatt álló beltéri katolikus templom mellett a Szent Erzsébet templomban Prokopp Péter egyedülálló oltárképei láthatók. Felbecsülhetetlen értéket képvisel Szvetnik Joachim Kossuth-díjas ötvösművész, az Eszterházy kincsek restaurátorának, a szent korona azonosítójának szülőháza, az abban kiállított helytörténeti kiállítás állandósága, valamint Drégely Ferenc helytörténeti gyűjteménye is. A település közterein egyedi, fából készült szobrok láthatóak, amelyek Pálosi Mihály fafaragó művész munkái. Jelentős és igen nagy múltra tekint vissza a település lovassportja. Országosan elismert fogathajtók garantálják a versenyek rangját, melyeket évente kétszer rendezünk meg. Minden év augusztusában a búcsúhoz kapcsolódva kerül megrendezésre a „Mélykúti Napok” rendezvénysorozat. A településen több mint húsz bírósági nyilvántartásba vett civil szervezet működik, amelyek jelentős szerepet töltenek be a település kulturális, oktatási, szociális és sport tevékenységében.

Mélykút Város Önkormányzata hagyományosan jelentős szerepet vállal a testvértelepülési kapcsolatok létesítése és ápolása terén; az önkormányzat egyik fontos célja a település kapcsolatainak kiszélesítése, cserekapcsolatok létrehozása. Élő testvérvárosi kapcsolatot ápolunk a lengyelországi Kamionka Wielka, a romániai Paptamási, valamint a szerbiai Ómoravica településekkel.

Értékeink, küldetésünk

Településünk legnagyobb értéke sokszínűségében rejlik. A jó minőségű termőföldek, a főútvonal melletti fekvés, a jól megközelíthető vasútvonal megléte, valamint az ennek ellenére csendes környezet, a szociális- és egészségügyi ellátás, a kulturális szolgáltatások, valamint a civil szervezetek léte és munkájának minősége mind alapot adhatnak arra, hogy városunkban mindenkinek esélye legyen a jó minőségű szolgáltatásokra, a megfelelő életkörülményekre.

Mélykút Város Önkormányzat az alábbi küldetést tekinti sajátjának: A múlt történelmi és természeti értékeit megőrizni fontos feladatunk. Ezen túlmenően a változások előidézőiként az utókor számára maradandót alkotni és hátrahagyni szintén lényeges küldetés. Megfelelni a helyi lakosok igényeinek, ugyanakkor világunk változást sürgető kihívásainak is. A település életét felelősen irányítani, gazdasági, társadalmi és környezeti adottságait minél teljesebb mértékben kihasználva fejlődését elősegíteni és a különböző forrásokat felkutatva cselekedni. A település gazdasági növekedését felgyorsítani, a lakosság életkörülményeit javítani, úgy, hogy közben megőrizzük a helyi hagyományokat, szokásokat és értékeket, valamint figyelembe vesszük az esélyegyenlőségi szempontokat, amelyek áthatják a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását a település életének alakítása során. A település mindenkié, aki közösségünk életét megőrizni, építeni és jobbá tenni akarja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) célja a szociális szempontból befogadóbb társadalom megteremtése, a hátrányos helyzetben élő állampolgárok segítése, támogatása, életminőségük javítása.

Mélykút Város Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Alapvető célunk, hogy Mélykút város olyan település legyen, ahol a lehető legteljesebben érvényesül az az alapelv, mely szerint minden ember egyenlő.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terve (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, a HEP Fórumot.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A program elkészítésénél figyelembe vettük továbbá azon alábbi helyi rendeleteket, amelyek a település szociálisan hátrányos helyzetű lakossága problémáinak enyhítésére szolgálnak:

- a helyi lakáscélú támogatásról szóló 8/1999.(VI.1.) rendelet,
- a szociális ellátásokról szóló 11/2011. (V.25.) rendelet,
- az adósságkezelési szolgáltatásról szóló 4/2004.(II.11.) rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a térítési díjakról szóló 3/2006. (II.15.) rendelet,
- az önkormányzat tulajdonában álló lakások és helyiségek bérletéről és elidegenítéséről szóló 10/2006. (IV.26.) rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzatokról szóló törvény az önkormányzatok számára kötelező jelleggel írta/írja elő a **gazdasági program** elkészítését és elfogadását. A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőséggel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program célja a lakosság életminőségének javításához szükséges önkormányzati háttér biztosítása, melyet az önkormányzat a saját és a külső eszközök felhasználásának optimalizálásával végez. Települési szinten ez egy olyan komplex program, amely a természeti környezet fejlesztésével összhangban tervezi el a különböző beavatkozási területek jövő orientált alakítását az önkormányzat aktív és cselekvő közreműködésével, a lakosság tevőleges támogatásával. A 2011. március 18. napján elfogadott Gazdasági Program esélyegyenlőséggel kapcsolatos elemei beépítésre kerültek a helyi esélyegyenlőségi programba.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében **szolgáltatástervezési koncepciót** készít. A szociális szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza a település demográfiai adatait és folyamatait, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, valamint az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét. A hatályban lévő Szolgáltatástervezési Koncepció tartalmát szintén figyelembe vettük a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésénél.

Szintén beemelésre kerültek a Bűnmegelőzési Koncepció azon tartalmi elemei, amelyeket az idősek és gyermekek helyzetének vizsgálatakor fontosnak tartottunk.

Támaszkodtunk továbbá a település költségvetési koncepciójára, környezetvédelmi programjára, településrendezési tervére, valamint településfejlesztési koncepciójára is.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során figyelemmel voltunk a térségi és társulási kapcsolódási pontok összhangjára, a programnak a térségi és társulási programokkal való illeszkedésére.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása

A helyzetelemzés alapját adó statisztikai adatok legnagyobb részét az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisból gyűjtöttük össze. Jelentős segítséget nyújtottak továbbá a releváns adatok összegyűjtéséhez az önkormányzat, valamint az önkormányzat társszervei és intézményei nyilvántartásai és statisztikái. Ezenkívül támaszkodtunk egyes ágazati

beszámolóik megállapításaira, a különböző területeken dolgozó szakemberek tapasztalataira. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs vagy nem lehet, elsősorban a 2011.évi népszámlálás adataiból indultunk ki. Sajnos a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan releváns adatokat nem sikerült beszerezniük, és azzal önkormányzatunk sem rendelkezik.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység egy viszonylag új, azonban manapság egyre gyakrabban emlegetett fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értik a szakemberek, amikor valaki(k) tartósan a létminimum szintje alatt él(nek), és szinte esélye/ük sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kilépjen(ek). A mélyszegénység igen összetett jelenség, amelynek oka többek között a társadalmi és gazdasági hátrányokban, az iskolai végzettség és a foglalkoztatottságbeli hiányokban mutatkozik meg, és ezáltal súlyos megélhetés zavarokhoz vezet. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási és táplálkozási körülményekben, valamint az érintett személyek egészségi állapotában (is) jelentkezik.

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák - (2011-2020.) című dokumentum előszavában foglaltak szerint „Ma Magyarország egyik legsúlyosabb gondja a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén, valamint a hátrányos helyzetű térségekben és települések perifériáján növekvő és újonnan kialakuló rossz lakhatási körülmények” A dokumentum megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.”

A roma lakosság helyzetének vizsgálatát jelentősen befolyásolja, hogy jelenleg Magyarországon hivatalosan az a lakos tekintendő romának, aki magát romának vallja, tekintettel arra, hogy az adatvédelmi törvény értelmében a nemzetiséghez való tartozásra vonatkozó személyes adat különleges személyes adatnak minősül, amelyet – a törvényben meghatározott eseteket kivéve - az érintett írásos beleegyezése nélkül nem lehet nyilvántartani. A beilleszkedni vágyás illetve a cigányokkal szembeni előítéletek miatt azonban Magyarországon ma a roma népesség egy része nem szívesen vállalja roma identitását, éppen ezért számukat megmondani nagyon nehéz vállalkozás. Településünkön a 2011. évi népszámlálás során 211 fő vallotta magát romának. Ez a szám azonban valószínűleg nem tükrözi a valós adatokat, a Nemzetiségi Roma Önkormányzat véleménye szerint számuk valójában közel 400 fő köré tehető, így a település roma lakosságának becsült aránya 7% körül mozog. A településen élő roma lakosság nagy hányada halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Mélykút a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI.30.) Korm. rendelet értelmében a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések közé tartozik. Ezen tény alapjaiban befolyásolja a településen élők jelentős részének jövedelmi és vagyoni helyzetét. A népesség jövedelmi viszonyairól nem áll rendelkezésünkre valós és megbízható kép, bár a személyi jövedelemadó önkormányzatunkat megillető összege némi támpontot jelenthet ezen kérdés vizsgálatakor. A 2012. évben a személyi jövedelemadó önkormányzat számára átengedett összege 23.430.000,- Ft volt, amely figyelembe véve, hogy az önkormányzatot a lakosság által befizetett személyi jövedelemadó összegének 8%-a

illeti meg, azt jelenti, hogy a mélykúti lakosok 292.875.000,- Ft összegű szja-t fizettek a központi költségvetés részére.

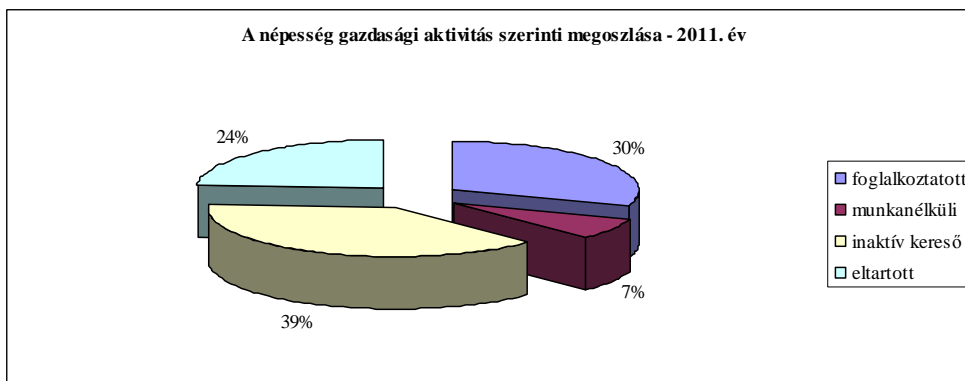
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést bizonyos helyeken összevetjük térségi, megyei és országos adatokkal is.

3.2.1. A foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

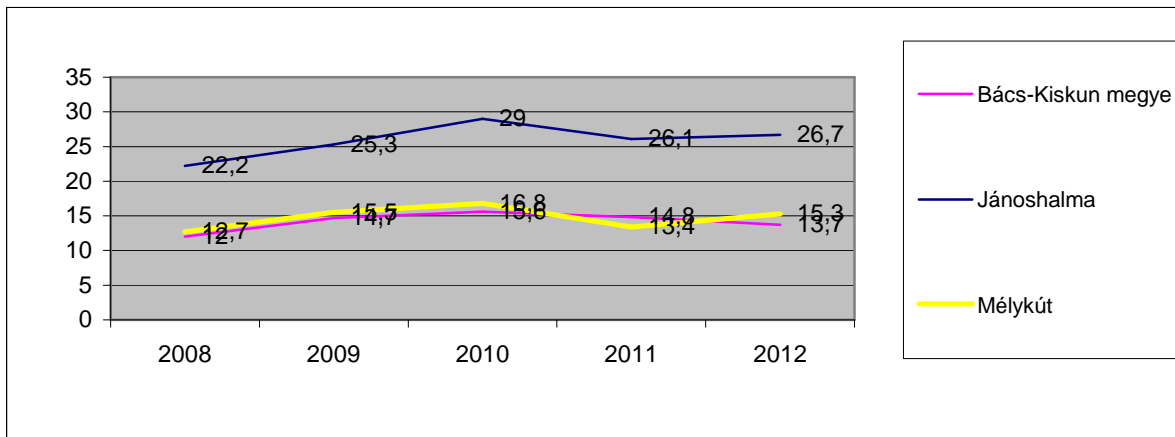
A településen élők helyzetét foglalkoztatottságbeli szempontból alapvetően meghatározza, hogy a jánoshalmi térség (ahová Mélykút tartozik) a 2. leghátrányosabb helyzetű térségnek tekintendő Bács-Kiskun megyében.

A 2011. évi népszámlálás során a település lakosságának gazdasági aktivitás szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult:

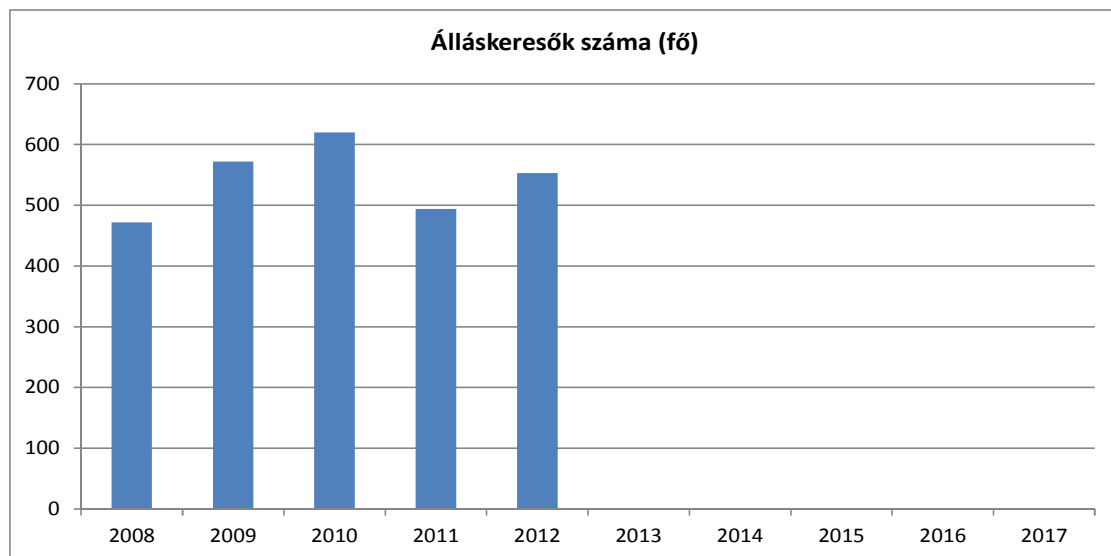
Fenti ábrából látszik, hogy a településen a gazdaságilag aktív népesség (amelyet a foglalkoztatottak és a munkanélküliek alkotnak) aránya csupán 37 %, míg a gazdaságilag nem aktív népesség (inaktív keresők és eltartottak együttesen) aránya 63 %. A gazdaságilag aktív népesség adatait összevetve a megyei (44 %) illetve az országos (45,4 %) paraméterekkel, megállapítható, hogy városunk igen kedvezőtlen mutatókkal rendelkezik a gazdasági aktivitás területén. Jelentős eltérést mutatnak a gazdasági aktivitás szerinti mutatók a nemek viszonylatában vizsgálva: a férfi népesség ezen a területen több mint 10 %-kal jobb mutatókkal rendelkezik a női népességnél, tekintve, hogy a férfi népességnek 43%-a, míg a női népességnek csak 32 %-a minősül gazdaságilag aktívnek. Ugyanezen adatok Bács-Kiskun megye esetén az alábbiak szerint alakulnak: férfiak esetén gazdaságilag aktív a népesség 50,1 %-a, míg nők esetén a népesség 38,4 %-a. Az országos mutatószámok az alábbiak: férfiak esetén gazdaságilag aktív a népesség 51 %-a, míg nők esetén a népesség 40,4 %-a.

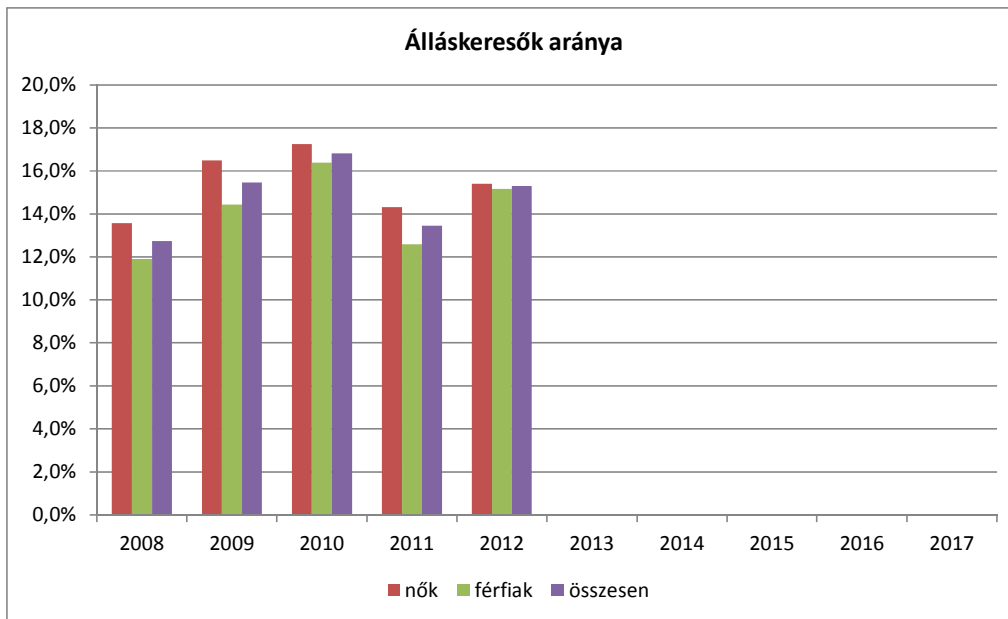
Bács-Kiskun megye, a jánoshalmi térség, valamint a település nyilvántartott álláskeresői arányának (a gazdaságilag aktív népesség %-ában) alakulását az alábbi grafikonon keresztül követhetjük nyomon:

Megállapítható, hogy a település munkanélküliségi mutatói kedvezőtlenebbek a megyei munkaügyi helyzetnél, ugyanakkor lényegesen jobbak a jánoshalmi térségben megfigyelhető mutatóknál.

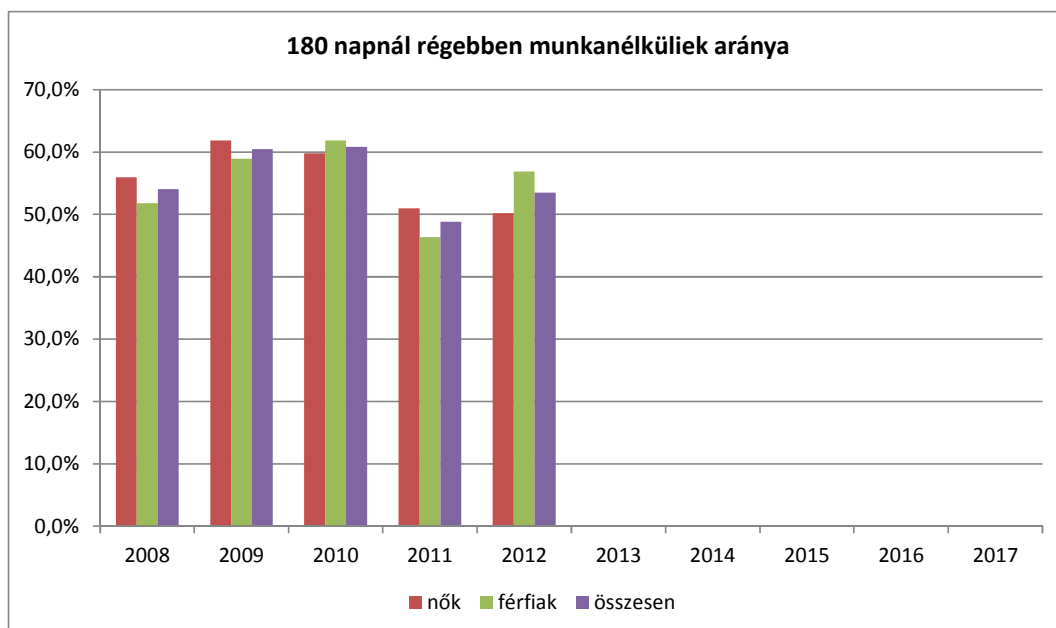
A településen a regisztrált munkanélküliek számának változását, valamint a regisztrált munkanélküliek munkavállalási korú lakónépességhez viszonyított arányát az alábbi diagramok mutatják:

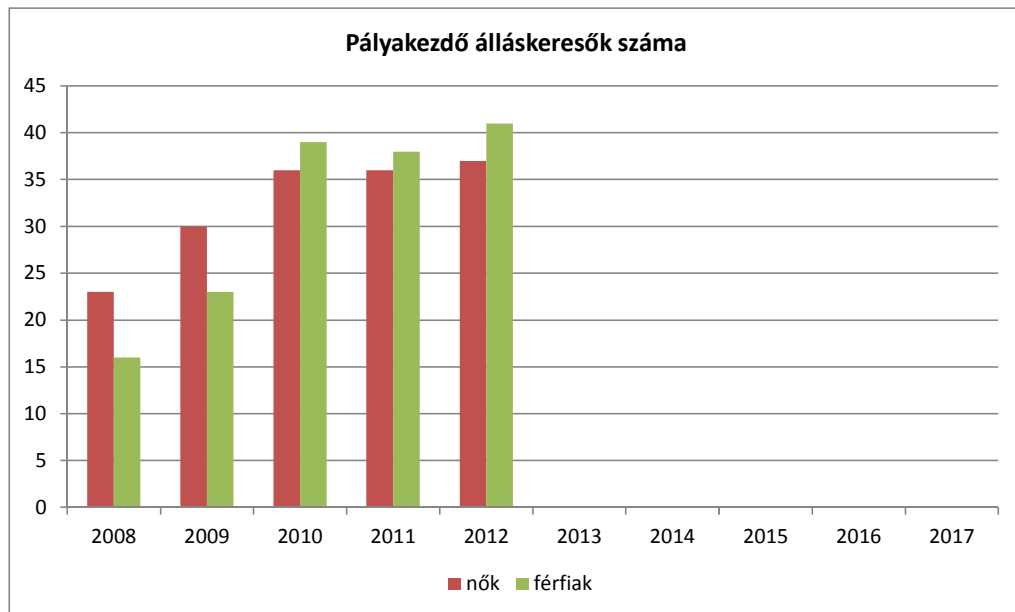

Egyértelműen megállapítható, hogy a városban a foglalkoztatási szint évek óta alacsony, a város munkanélküliségi rátája 2009. évtől kezdődően folyamatosan 13 % felett van. A felső diagramból megállapítható továbbá az is, hogy a regisztrált álláskeresők között a nemek aránya viszonylag kiegyenlített, a regisztrált munkanélküli nők aránya évek óta legfeljebb 2-3 %-kal haladja meg a regisztrált munkanélküli férfiak arányát.

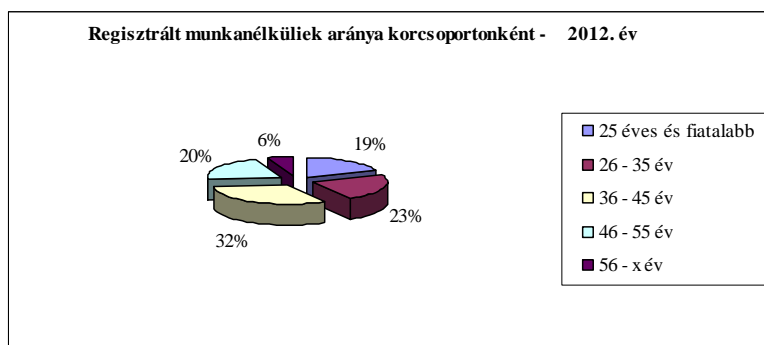
Kiemelendő, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya tartósan az 50 % közelében, vagy azt meghaladó mértéken áll. Ez a jelenség túl azon, hogy milyen jelentős gazdasági következményeket hordoz, igen komoly társadalmi hatásokkal is jár. A tartós munkanélküliek jelentős részénél önértékelési problémák lépnek fel, amelynek következtében sokkal könnyebben izolálódnak, ezáltal sokuknál különböző egészségügyi és pszichés problémák lépnek fel, amely sok esetben magával hozza a családi feszültségeket és konfliktusokat.

Szomorú, hogy folyamatos növekedést mutat a nyilvántartott pályakezdő munkanélküliek száma mind számbelileg, mind a 18-29 éves lakosság arányához viszonyítottn. Ha mindehhez hozzávesszük azt a tény, hogy a munkanélküliség elől menekülve számos – főleg magasabb iskolai végzettséggel rendelkező – fiatal hagyja el a települést, akkor még inkább kedvezőtlen képet kapunk. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését nemcsak a munkalehetőségek száma, hanem a nem megfelelő szakmaválasztás valamint a szakmai tapasztalat hiánya is befolyásolja.

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti arányát az alábbi diagram mutatja:

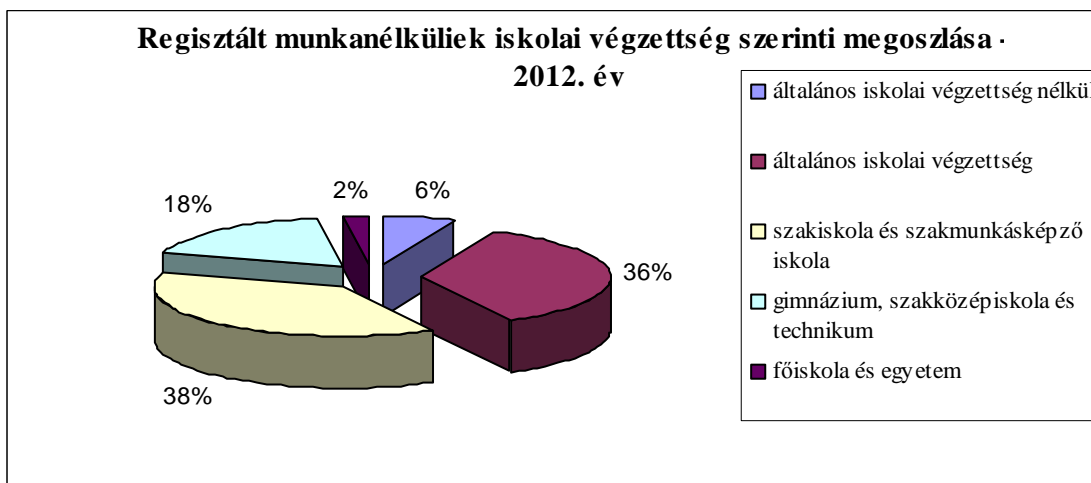
A településen az álláskeresők legnépesebb csoportja 36 - 45 év közötti, a legkevésbé az 56 év felettek vannak jelen. Viszonylag alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, míg az 56 év feletti korosztály a munkanélküliség elől a különböző korhatár előtti nyugellátások felé menekül.

3.2.2. Az alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak.

Mindenekelőtt arra érdemes rámutatnunk, hogy a 2001. és 2011. évi népszámlálási adatokat elemezve elmondhatjuk, hogy városunkban mind a nők, mind a férfiak közel 5%-os csökkenés mutatható ki az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 év illetve afeletti lakónépesség arányában. A lakosság iskolai végzettségének növekedése nagyobb részben arra vezethető vissza, hogy a belépő fiatal lakosság képzetesebb, mint a kilépő idősebb lakosság, másrészt a mutató emelkedésében valószínűleg gazdasági okok is közrejátszanak, hiszen a munkaerőpiacon nagy valószínűséggel könnyebben talál munkát a képzett munkaerő.

A nyilvántartott álláskereső iskolai végzettség szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

A településen az álláskereső 6 %-a rendelkezik 8 általános iskolai végzettségnél kevesebb, 36 % - a 8 általános iskolai végzettséggel, 38 % - uk szakiskolai vagy szakmunkás végzettséggel, 18 % - uk gimnáziumi vagy szakközépiskolai érettségivel vagy technikummal, illetve 2 %-uk főiskolai vagy egyetemi végzettséggel. Vagyis megállapítható, hogy a regisztrált álláskereső 42 %-a (!) csupán alapfokú, vagy még azt sem elérő végzettséggel rendelkezik. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők viszonylag alacsony aránya jelentheti azt, hogy a diplomás álláskereső könnyebben kapnak munkát, ugyanakkor előfordulhat az is, hogy a felsőfokú végzettséggel rendelkezők a jobb megélhetés reményében vidékre költöznek településünkről.

Az általános tapasztalatok szerint a térségben a munkaadók zöme legalább általános iskolai végzettséget igénylő állásokat hirdet, tekintettel azonban arra, hogy az álláskereső 6 % - a nem rendelkezik általános iskolai végzettséggel, így az ő elhelyezkedésük - az általános iskolai végzettség megszerzése nélkül - szinte lehetetlen.

Mint olyan település ahol jelentős a mezőgazdaság szerepe, mindenképpen érdemes szólni az alkalmi munkavégzés lehetőségeiről. A közelmúlt tapasztalatai alapján megállapítható, hogy alkalmi munkavégzésre egyre kevesebb lehetőség nyílik városunkban, hiszen a mezőgazdasági munkavégzésre lehetőséget nyújtó birtokok egyre inkább gépesítettek. Az alkalmi munkavégzés lehetőségének csökkenése főleg a mélyszegénységben élők, a romák és az alacsony iskolai végzettségűek számára jelent nagy érvágást, hiszen ők eddig a tavasztól ősziig terjedő időszakban legalább ebben a formában munkához és így jövedelemhez tudtak jutni. Mindenképpen kiemelt igényel, hogy a napszám összege is jelentősen elmarad a régió egyéb térségeiben jellemző adatoktól.

3.2.3. A közfoglalkoztatás

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás új rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó,

valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. A közfoglalkoztatás szervezését településünkön Mélykút Város Önkormányzat Gazdasági Műszaki Ellátó Szervezete (GAMESZ) látja el. Az elmúlt két évben az önkormányzat valamennyi intézménye, a Polgármesteri Hivatal, a Nemzetiségi Roma Önkormányzat szerepet kapott a közfoglalkoztatott személyek foglalkoztatásában.

Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás jelentős, ugyanakkor nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerejének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket. A közfoglalkoztatásban részt vevők átlagos foglalkoztatási ideje a tavalyi évben 210 nap volt, amely mutatószám rámutat arra, hogy a közfoglalkoztatás a szakaszos, rotációs jellege miatt sem ad végleges választ a munkanélküliségre.

A mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kapnak a közfoglalkoztatási programok. Ezen csoport igen jelentős részének a közfoglalkoztatás jelenti az egyetlen reális esélyt a munkához való jutásra. A Nemzetiségi Roma Önkormányzat elnökének tudomása szerint kb. 5-10 olyan roma személy van, aki az önkormányzat közfoglalkoztatási programjain kívül dolgozik.

Településünk a 2011. évben csatlakozott a Startmunka Mintaprogramhoz. A 2011. év novemberében elindított három, majd a 2012. évtől négy, illetve az idei évtől már hat programra kibővített projekteket hosszú távon gondolkodva, az önellátás elve mentén egymásra építve dolgozta ki önkormányzatunk. A Startmunka projektek egymásra épülése a tavalyi évben bekerült a „Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programja Példatadó Gyakorlatok Pályázata 2011-2012” című pályázat „Startközmunka Mintaprogram - Közfoglalkoztatás” témakörének díjazottjai közé.

Az idei évben futó programok az alábbiak szerint foglalhatóak össze:

1. Mezőgazdasági projekt: Az önkormányzat tulajdonában lévő telken elhelyezett fóliasátrakban a településen kiültetésre kerülő tavaszi, nyári és őszi virágpalánták, valamint a szántóföldi növénytermesztésben felhasználásra kerülő paprika, paradicsom, uborka, káposztafélék palántájának nevelése történik, amelyek ezt követően a szintén önkormányzati tulajdonban lévő szántóföldekre kerülnek. A program keretén belül elsősorban a Gondozási Központ Konyhája részére történik alapanyag előállítás, illetve annak egy része a bácsalmási savanyítóüzemben kerül feldolgozásra.

2. Biomassza-kazán működtetése: A programban Arundo donax (olasznád) termesztését végezzük. Az önkormányzati földterületek között vannak olyanok is, amelyek nem alkalmasak a zöldségtermesztésre. Ezért ezeken a területeken olasz nádat termesztünk, hiszen az a szikes, száraz homoktalajokon is jól fejlődik. Tápanyag-utánpótlásra nincs szüksége, rossz minőségű talajon is termesztethető. Négyzetméterenként egy palánta kiültetése elegendő, hiszen több mint száz hajtást hoz a növény, amelyet két-három év múlva érdemes először learatni, ekkor adja az optimális hektáronkénti termésátlagot. Ennek ellenére nincs kizárva az első évben történő aratás sem.

3. Illegális hulladéklerakók felszámolása: A település elöregedése miatt egyre gyakrabban történik meg, hogy az örökösök felajánlják ingatlanjaikat az önkormányzat részére. Ezen ingatlanok jelentős része bontásra vár, hiszen elhanyagoltságuk miatt azokon illegális hulladéklerakás indul meg. Ennek megszüntetése érdekében az ingatlanok elbontásra kerülnek, és gondozott telkek jönne létre.

4. Térkökészítés és lerakás: A szakmunkások már a 2012. évben is végezték a térkő gyártását, valamint annak a település központjában történő lerakását. Ez a munka folytatódik tovább az ideai évben is, kiterjesztve a város egészére.

5. Földutak karbantartásával kapcsolatos projekt: A település belterületi útjaink karbantartása mellett a külterületi dűlőutak javítását célozza a program kb. 50, illetve 10 km hosszán.

6. Téli közfoglalkoztatás: A projektben 5 fő segédmunkás 7 hónapos foglalkoztatása van tervezve kétféle beosztással. A nyári hónapokban a konyhára szállított zöldségek feldolgozásában, fagyasztásában, raktározásában, befőzésében vesznek részt. A téli hónapokban az előzőeken kívül a savanyított káposzta előkészítésében is részt vesznek.

3.2.4. A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői

Mélykút város aktív keresői 80%-ban helyben találnak munkát. Más környező vidéki településekhez képest a lakosság viszonylag kisebb arányban ingázik más települések, elsősorban Kiskunhalas és Baja, másodsorban Szeged munkahelyeire. A megyeszékhely Kecskemét, valamint a főváros Budapest hiába kínál(na) sokkal jobb munkavállalási feltételeket, távolságuk miatt – ingázás esetén – egyik sem jelenthet reális célpont a lakosság számára.

A térség munkaerő-piaci helyzetére jellemző, hogy a térség településein sok esetben az önkormányzat tekinthető az egyik legnagyobb munkaadónak. Ez a jelenség településünk esetében is megfigyelhető, hiszen városunkban az állami szektorban (önkormányzati intézmények, állami fenntartású intézmények, helyi kirendeltségek) foglalkoztattak száma igen magas, vagyis az állami szektornak igen nagy szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában.

3.2.5. A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Sajnálatos, hogy a magas munkanélküliség következtében az érintetteknek nincs kapacitása arra, hogy speciálisan a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő, illetve az idősek foglalkoztatását elősegítő programokat dolgozzanak ki, és valósítsanak meg, ilyen programokat sem a településen, sem a térségben nem találunk.

3.2.6. A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

A munkaerő-piaci integrációt jelentősen növelné, ha a regisztrált munkanélküliek egy része magasabb iskolai végzettséggel, illetve egyéb szakképzéssel rendelkezne. Városunkban a 2006. évben kezdte meg működését a Szegedi Felnőttoktatási Gimnázium és Szakképző Iskola (SZEFI) kihelyezett tagozata, amely egyrészt gimnáziumi oktatást, másrészt esti tagozatú iskolai rendszerű szakképzéseket végez. Szakmai kínálatukban településünkön a szociális szolgáltatások, a közgazdaság, a számítástechnika és egyéb szolgáltatások szakmacsoport szakmái szerepeltek az elmúlt években. A szakmák számának és milyenségének kiválasztásánál figyelemmel vannak a város (és a környező települések) lélekszámára és a várható érdeklődésre, a munkaerő-piaci igényekre. A felnőttoktatásban szervezett képzések közös jellemzője, hogy a nappali tagozatos oktatásban is érvényes rend szerint folyik a tanítás. Ennek megfelelően szeptemberben kezdődik a képzés és májusig tart a tanév az egy éves képzéseknél. Az oktatásra elsősorban a település tanárait, szakembereit kéri fel, illetve bízzák meg, ezzel is segítve a települések foglalkoztatottságának javítását.

3.2.7. Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Önkormányzatunknak a foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása, bár a Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke szerint létezik a jelenség településünkön. Azonban a hátrányos megkülönböztetést bizonyítani nagyon nehéz, mivel a roma lakosság jelentős része alulképzett, és így sokszor az alacsony képzettség, és nem az etnikai hovatartozás az indok az elutasításnál.

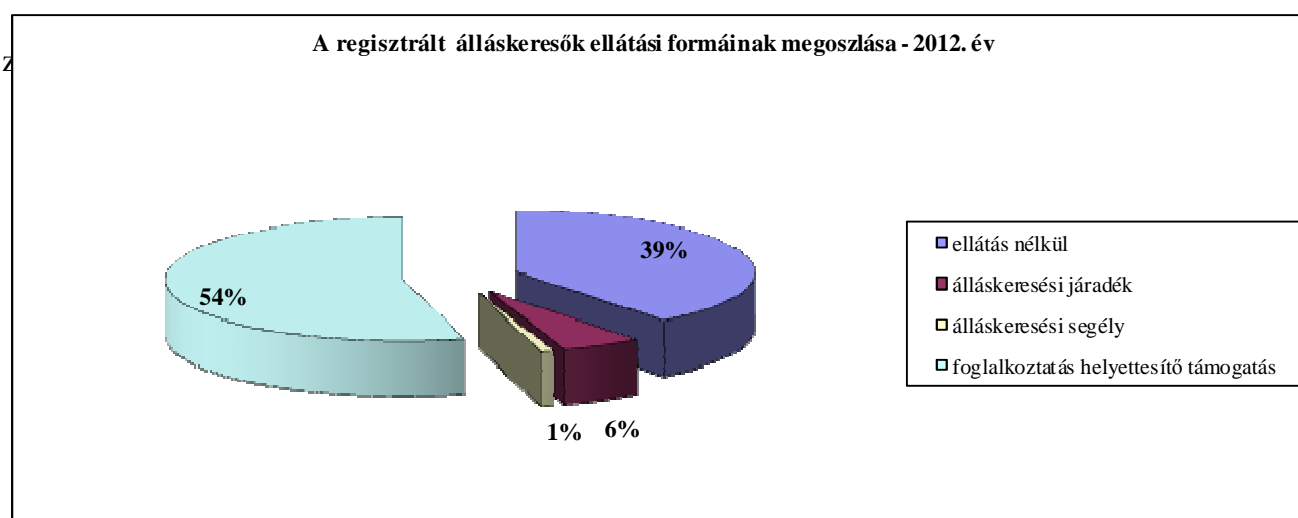
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzübeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- **Pénzübeli ellátások:** időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő **pénzübeli ellátások egészben vagy részben természetbeni** szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- **Természetbeni** ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Fenti ellátási formák célja, hogy a különböző problémák miatt veszélyhelyzetbe kerülő személyek, családok vonatkozásában hozzájáruljon a helyzet megoldásához, az azt kiváltó okok felszámolásához. A fent felsorolt támogatási formák közül a lakásfenntartási támogatás, a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, valamint a közgyógyellátás érdemel kiemelés, mivel ezek fordulnak elő leggyakrabban településünkön. A lakásfenntartási támogatás célszerűségi okokból a 3.4. fejezetben kerül részletes kifejtésre.

A regisztrált álláskeresők ellátási formáinak megoszlását az alábbi diagram mutatja:

Mint ahogyan az a fentiekből kitűnik, a regisztrált álláskeresők több mint egyharmada ellátásban nem részesül, míg a foglalkoztatást helyettesítő támogatás meghatározó mértékben jelenik meg a település lakosságának körében. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás elemzésénél abból célszerű kiindulni, hogy az Szt. 2009. január 1. napjától egy teljesen új ellátási típust, az aktív

korúak ellátását vezette be. Az aktív korúak ellátása - a törvény célja szerint - a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították – a rendszeres szociális segélyre jogosultak kivételével - foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást évente felül kell vizsgálni, és a jogosult személynek felülvizsgálatkor a felülvizsgálat időpontját megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt kell igazolnia. Önkormányzatunk a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletében az aktív korú ellátásra való jogosultság egyéb feltételeként előírja a rendezett lakókörnyezetre vonatkozó követelményt. A tapasztalatok bizonyítják a feltétel létjogosultságát, az érintettek – ha mást nem hiánypótlásra történő felhívást követően, de – eleget tesznek a követelményeknek, nagyon kevés esetben fordul elő, hogy ennek hiánya miatt kerülne sor az ellátási forma megvonására. Tekintettel arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításához szükséges 30 napos munkaviszonyt számos érintett a közfoglalkoztatás eredményeképp tudja igazolni, ezért látható, hogy a közfoglalkoztatási rendszer működtetése nélkül még több család kerülne létfenntartást veszélyeztető helyzetbe.

Az aktív korúak ellátásának másik típusa a rendszeres szociális segély, amely ellátási formát az alábbi személyek vehetik igénybe: egészségkárosodott személyek, az a személy aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, az a személy, aki 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani, vagy a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel.

Az álláskeresési segélyben és az álláskeresési járadékban részesülők létszámát vizsgálva megállapítható, hogy az mindkét ellátási forma esetében igen erősen csökkenő tendenciát mutat, amely a két ellátási forma folyósításának egyre szigorúbb feltételire vezethető vissza.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás. A közgyógyellátásban részesük száma évek óta igen magas településünkön, évek óta a 250 fő körül mozog, amely adatokból egyrészt következtethetünk a lakosság egészségügyi helyzetére, másrészt vagyoni viszonyaira.

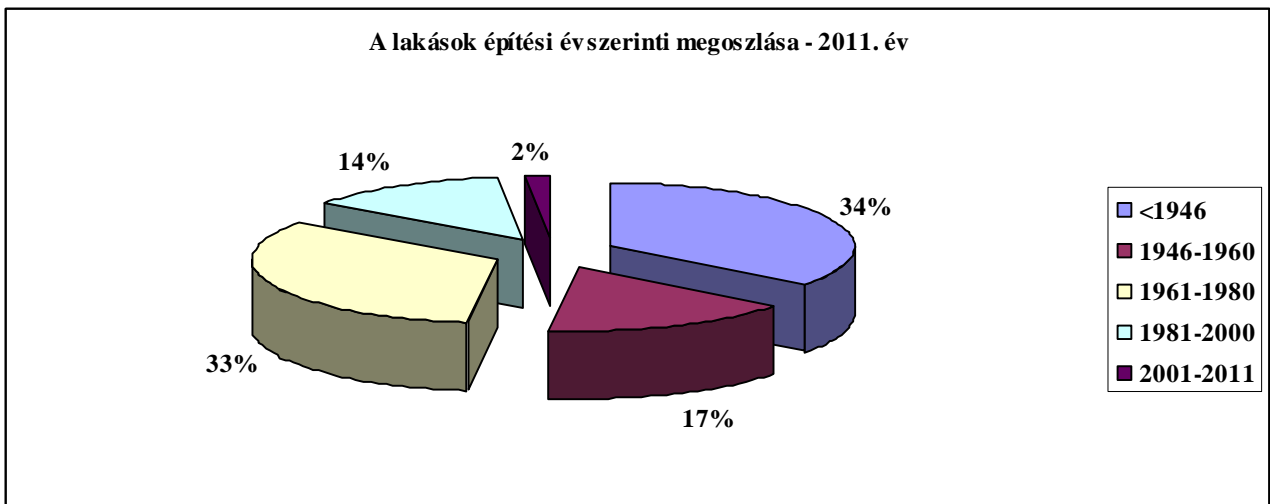
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a város lakásállományának összetételét, az önkormányzat bérlakás-állományát, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. A lakhatás jellemzői

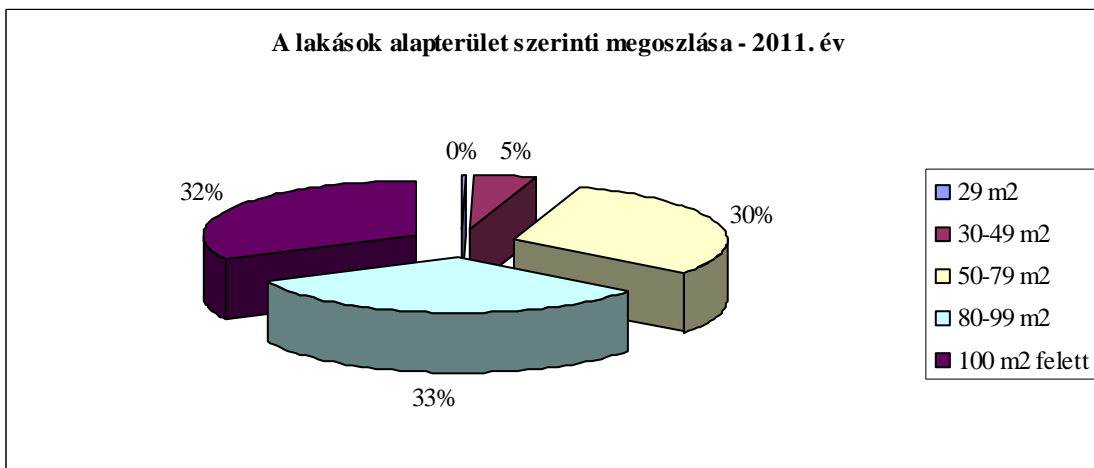
A település lakásállományának vizsgálatakor elsősorban a 2011. évi népszámlálási adatokat érdemes segítségül hívni. Eszerint a város lakásállományának 96%-a tulajdonosi jogcímen áll az érintettek részére, a lakások 2, 8%-át bérlet jogcímen, míg 1,2 %-át egyéb jogcímen használják.

A lakásállomány „évjáratát” az alábbi diagram mutatja:

Mindenképpen meg kell említeni, hogy 2001 óta mindössze 43 lakás, és ebből a 2006. és 2011. év közötti időszakban is csak 11 lakás épült a településen. Ez elsősorban a gazdasági helyzetre, míg másodsorban arra vezethető vissza, hogy a település lakosságának előregedése miatt sok az eladó lakatlan ház városunkban.

A lakások komfort fokozat szerinti, illetve alapterület szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

A közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés mutatószámai fontos tényezők a lakosság életminősége szempontjából. Településünkön a vezetékes vízzel ellátott lakások aránya 98 %, az árammal ellátott lakások aránya 90 %, a vezetékes gázzal ellátott lakások aránya 55 %. Mindenképpen meg kell jegyezni azonban, hogy ezek a mutatószámok nem biztos, hogy tükrözik a valóságot, hiszen attól, hogy van lehetőség a szolgáltatás igénybe vételére, nem biztos, hogy annak lehetőségével élni is tudnak az ott lakók (pl. anyagi okok miatt).

Az egyéb belterületi helyként besorolt Öregmajor 94 lakással és 133 fős állandó lakossággal rendelkezik. A településrészen lévő lakások nagy többsége víz- illetve áramszolgáltatással ellátott, ugyanakkor a gázszolgáltatás nincs kiépítve. Öregmajor lakosai a közösségi élet tekintetében nagy hátrányban vannak, hiszen a településrészen – egy benzinkút és a hozzá tartozó shop, valamint egy közösségi ház kivételével - egészségügyi, szociális ellátás illetve egyéb szolgáltatás nem működik. A település területéhez több mint száz tanya is hozzátartozik, azonban ezeknek csupán 1/3 részében laknak. A tanyák jelentős részén az áramszolgáltatás hozzáférhető, ugyanakkor vezetékes vízzel nem ellátottak, ám fúrt kutak révén biztosított a vízellátás.

Általánosságban elmondható, hogy a településen a mélyszegénységben élők, valamint a cigány kisebbség által lakott lakóházak minősége és állapota lényegesen rosszabb az átlaghoz képest, egyrészt az ott élők rosszabb anyagi helyzete, másrészt a karbantartás hiánya miatt.

A 2011. évben önkormányzatunk megbízást adott az ÉPTESZ Kft. környezetvédelmi megbízottjának, hogy végezzen el egy, a település egészét lefedő vizsgálatot a lakásállomány állapotára vonatkozóan. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy 30 ingatlanon a lakóházaknak már csak romjai, vagy főfalai látszanak, 13 lakóház életveszélyes, bontani kell, 42 lakóház állapota pedig a karbantartás hiánya miatt fokozatosan romlik, amennyiben nem gondozzák, hamarosan életveszélyessé válhat.

3.4.2. Szociális lakhatás

Önkormányzatunk összesen 37 önkormányzati bérlakással rendelkezik, amelyek közül három lakás szociális jelleggel bérbeadható lakásnak, míg a többi lakás költséggel bérbeadható lakásnak minősül. A három szociális lakás közül két lakás komfort nélküli, míg egy lakás komfortos kategóriájú. Szükséglakással az önkormányzat nem rendelkezik. Az önkormányzati lakáshoz jutás mind a szociális jelleggel bérbeadható, mind a költséggel alapuló lakások esetén minden esetben pályázati formában történik. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások hiánya miatt mindenképpen kívánatos lenne az önkormányzat szociális bérlakásai számának emelése.

3.4.3. A lakhatást segítő támogatások

A szociálisan rászorulóknak esetében kiterjedt támogatási rendszer működik, amely több elemből tevődik össze. A lakhatást segítő támogatási forma egyik legjelentősebb eleme a normatív lakásfenntartási támogatás, amelyben településünkön évek óta közel 600-700 fő részesül, és amelyet természetben nyújtunk a rászorulóknak részére. Szintén jelentős segítség az adósságkezelési szolgáltatás megléte, bár itt mindenképpen meg kell jegyezni, hogy ezen ellátási forma csak nagyobb összegű díjhátralék, valamint a közszolgáltatásból való kikapcsolás esetén vehető igénybe, illetve meghatározott önrész meglétét követeli meg az érintettektől. Ezen feltételek jelentős mértékben korlátozzák az igénybe vevők számát. Az adósságkezelési szolgáltatásban részesítettek száma évente 9-16 fő között mozog.

Az önkormányzat helyi rendelete lehetőséget biztosít helyi lakáscélú támogatás igénybevételére. Eszerint az önkormányzat a rendeletben fennálló feltételek esetén legfeljebb 500 ezer forint támogatást nyújthat azoknak, akik a településen lakást vásárolnak, építenek vagy lakásukat korszerűsítik, felújítják. A rendelet értelmében lehetőség van arra, hogy a cigányság különösen kedvezőtlen lakáshelyzetére tekintettel a képviselő-testület úgy döntsön, hogy a helyi lakáscélú támogatás lehetőségéről szóló hirdetményében kizárólag a cigány lakosság figyelmét hívja fel a kérelmek benyújtásának lehetőségére.

3.4.5. Eladósodottság

A helyi lakásviszonyok legjellemzőbb problémája a közműdíj-hátralékok felhalmozódása, illetve annak folyamatos újratermelődése. A tapasztalatok szerint az elmúlt években folyamatosan növekszik a közüzemi szolgáltatók felé hátralékkal rendelkező lakosok száma. Az utóbbi két évben ennek ellensúlyozására egyre többen veszik igénybe az előre fizetős, ún. „kártyás mérőórák” felszerelésének lehetőségét.

3.4.6. Hajléktalanság

Egyre több városban okoz problémát a hajléktalan személyek megjelenése illetve számának növekedése. Ebből a szempontból településünk igen kedvező helyzetben van, hiszen hajléktalan személy nem él városunkban.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön a hátrányos helyzetű népesség a város valamennyi pontján előfordul, de a város DK-i részén, az ún. „Gányó”-ban azonosítható legteljesebben az alacsony státuszú lakosság – az aktív korú népességben belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők, a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők és a cigány népesség - felülprezentáltsága.

3.5.1. A szegregátum, mint lakókörnyezet jellemzői

A „Gányó” tulajdonképpen egy három utcát magában foglaló, közel 280 házat és 370 főt magába foglaló településrész a központtól kb. 3 km-re a Bácsalmás felé vezető út közelében. A szegregátumban élnek „tösgyökeres lakosok” (ők javarészt többgenerációs szegény családok, mezőgazdasági idénymunkások leszármazottai), illetve ún. „bevándorlók”, akik különböző nagyvárosokból érkeztek a településre néhány éve vagy csak pár hónapja. Ez utóbbiak munkát csak elvétve kapnak, helyzetük szinte kilátástalan.

A településrésznek csak kb. egyharmad része rendelkezik szilárd útburkolattal, a többi része földes, ezért esőzések idején nehezen megközelíthető. A településrészen található óvoda, közösségi ház, templom és élelmiszerbolt is.

A „Gányóban” élő családok zöme ugyan saját tulajdonú házban él, azonban az utóbbi időben sajnos megjelentek az olyan családok is, akik nagyarányú tartozásaik miatt elveszítették lakásukat, és bérlőként élnek tovább házaikban. Az itt lévő lakóházak állapota lényegesen rosszabb az átlaghoz képest egyrészt az ott élők rosszabb anyagi helyzete, másrészt a karbantartás hiánya miatt. Az ingatlanokra általánosan jellemző, hogy régi típusú parasztházak (alap nélküli, szigetetlen, vert falú vagy vályogból készült házak) komfortfokozat nélkül vagy minimális komfortfokozattal (sok helyen nem található fürdőszoba és WC az épületen belül). A víz általánosan az ingatlanon belül van, azonban vannak olyan házak is, amelyekre még a vizet sem vezették be. A fűtést általánosságban fával oldják meg, és ennek csak részben oka az, hogy a gázos szolgáltatás nem

mindenhol elérhető a településrészen. Az áramszolgáltatás ugyan jól hozzáférhető, azonban a nagy összegű tartozások és hátralékok miatt az áramszolgáltató gyakran kikapcsolja a szolgáltatást. Ezen a településrészen használják a legtöbben az előre felszerelt mérőórákat. A sokgyermekes családoknál jellemzően igen szűkösek a lakáskörülmények, gyakran kis alapterületű lakásban sokan élnek együtt, egészségtelen lakhatási feltételek mellett. Az ingatlanok nagy részéhez ugyan tartozik udvar és kert is, azonban azt csak kevés család műveli.

3.5.2. A szegregátumban élők társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői

A megkérdezett szakemberek szerint az érintettek családok legjellemzőbb sajátosságai az alábbiak szerint foglalhatók össze: a szülők alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, magas a munkanélküliség körükben, fő bevételi forrásuk elsősorban szociális juttatásokból és alkalmi munkavállalásból származik, tartós anyagi problémákkal küzdenek. Egyes családoknál megfigyelhető a munkanélküli életformára és a passzív szociálpolitikai eszközökből való megélhetésre történő berendezkedés, a tartós munkanélküli életformával járó pszichés tényezők kialakulása. Más családoknál a túlzott fogyasztást, a média hatására meggondolatlanul felvett fogyasztási hiteleket, gyorskölcsönöket és az ezek következtében adósságcsapdába kerülést lehet tapasztalni.

A szegregátumban élő családok egy részére jellemző, hogy lakcímüket – gyakran az érintett településrészen belül is - gyakran változtatják, emiatt nehezen fellelhetőek és gondolhatóak. Az itt élő családok igen betegesek, ennek ellenére gyakran még az egészségügyi alapellátást sem veszik igénybe. Egészségfelmérésük, szűrővizsgálatuk nem megoldott. A helyi szakemberek tapasztalatai alapján az itt élő felnőttek és gyermekek igen jelentős része szemmel láthatóan is alultáplált. A bevételük nagy részét nem egészséges életmódra, hanem káros szenvedélyre költik el a kézhezvételt követően rövid időn belül, sok esetben a gyógyszerek/vitaminok/tápszer kiváltása sem történik meg. Sok esetben nem fogadják el a szakemberek által javasolt életvezetési tanácsokat, esetenként felháborodva fogadják azokat. A műveletlen kertek, a rendezetlen udvarok komoly balesetveszélyt jelentenek a gyermekek számára. A szülők a szakmai tanácsok ellenére sem teszik meg azokat a változtatásokat, amelyeket saját erőből is meg tudnának valósítani (pl.: kertrendezés, balesetveszély elhárítás, takarítás, főzés, gyermekekkel való értő foglalkozás, gyermekek iskolába kísérése stb.).

3.5.3. Szegregációval veszélyeztetett területek

Bár jelenleg véleményünk szerint nem tekinthető szegregátumnak, de hasonlóan veszélyeztetett terület a Jánoshalma irányába tartó kivezető út mellett lévő településrész is.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

3.6.1. Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön a települési önkormányzati feladatok tekintetében az egészségügyi alapellátás egy gyermek háziorvosi, két felnőtt háziorvosi, két fogorvosi és két védőnői körzet, valamint az orvosi ügyelet működtetése keretében megfelelően biztosított. Városunk rendelkezik továbbá egy gyógyszerházzal is. Az orvosok tevékenységüket vállalkozás keretében látják el, a szolgáltatáshoz való hozzáférés minden hétköznap megoldott. Az ügyelet ellátása önálló, összevont ügyelet keretében történik, hét közben két munkanapon a helyi háziorvosok, a hét többi munkanapján, illetve hétvégén és ünnepnapokon a Duo Medic Kft. biztosítja az orvosi ügyeleti feladatok ellátását. Az ügyelethez kapcsolódó ápolói, illetve a gépkocsivezetői feladatokat az önkormányzat saját

intézménye és gazdasági társaságának munkavállalóival biztosítja. A család- és ifjúságvédelmi feladatok ellátását két fő védőnő látja el.

A 2013. évi adatok szerint a házi orvosokhoz praxisonként átlag 2082 fő, a házi gyermekorvoshoz 744 fő tartozik. Az átlagos betegforgalom nagysága havi bontásban a házi orvosoknál 1475 fő/hó/praxis, a házi gyermekorvosnál 292 fő/hó.

A házi orvosok tájékoztatása szerint városunk lakossága körében az ún. belgyógyászati megbetegedések (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, cukorbetegség) és a mozgásszervi megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban. A gyermekek esetében továbbra is a légzőszervi megbetegedések, valamint az emésztőrendszeri megbetegedések a legjellemzőbbek. A szakmai tapasztalatok szerint a mélyszegénységben élő családok gyermekeinek és a roma gyermekek különleges egészségügyi problémáit az alábbiak jellemzik:

- magas számú 18 év alatti terhesség, és ebből adódóan veszélyeztetett újszülöttek,
- csecsemők alultápláltsága,
- gyakori asztmás megbetegedések,
- élvezeti szerek gyermekkorban elkezdett használata (dohányzás, energiatital- és alkoholfogyasztás, kábítószerfogyasztás),
- magas számban előforduló tetvesség és rühesség – hetekig, hónapokig elhúzódó kezeletlenség,
- gyakori hasmenéses, hányásos panaszok.

A járóbeteg ellátása a Jánoshalmi Kistérségi Egészségügyi Központban történik. A központ az Új Magyarország fejlesztési Terv Társadalmi Infrastruktúra Fejlesztési Operatív Program 2.1.2 „Kistérségi járóbeteg - szakellátó központok kialakítása és fejlesztése” pályázati program keretein belül jött létre, több mint 850 millió forint támogatással. A központban elérhető szakellátások: belgyógyászat; sebészet – traumatológia; szülészet – nőgyógyászat; terhes - gondozás; fül – orr – gégészet; szemészet; bőrgyógyászat. A központ létrejötté nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy a térségben élők számára elérhetővé váljanak az egészségük megőrzéséhez, valamint a betegségek gyors és szakszerű kezeléséhez kapcsolódó szolgáltatások, ezzel is növelve az egészséges élethez való hozzáférés esélyeit.

A területi fekvőbeteg ellátásért a Bajai Szent Rókus Kórház a felelős.

3.6.2. *Prevenziós és szűrőprogramokhoz való hozzáférés*

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. Az elsődleges prevenció tevékenységet leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Az általános iskola páros évfolyamainál jogszabály alapján teljes körű szűrővizsgálat történik, mely során észlelt elváltozások esetén szakorvoshoz irányításra kerül sor. Az iskola-egészségügyi feladatok keretében a fogorvosok fogászati szűrést végeznek az általános iskolával történt megállapodás alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Tapasztalataink szerint a mélyszegénységben élők és a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást – főleg az egészségügyi szakellátásokat - sokkal ritkábban veszik igénybe. Ennek egyik oka a pénzühiány, míg másik oka az egészségtudatos gondolkodás hiánya.

3.6.3. A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A logopédiai, a gyógypedagógiai és a gyógytestnevelési ellátáshoz való hozzáférés – óvodai és iskolai keretek között – a településen biztosított. A nevelési tanácsadás Kiskunhalason vehető igénybe.

3.6.4. A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat a Gondozási Központ útján biztosítja a közétkeztetést a köznevelési intézményeiben, valamint a szociális intézményében. A közétkeztetés területén egyre nagyobb figyelmet kap az egészséges táplálkozás szempontjainak minél szélesebb körben történő megjelenítése. Ezt segíti elő, hogy a 2012. évtől a Start munkaprogram fenntartásából adódóan a helyben termelt élelmiszerek döntő többsége a Gondozási Központ konyhájára kerül, és így szinte egész évben lehetőség van friss zöldségek és gyümölcsök biztosítására.

3.6.5. Sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférést az önkormányzat egyrészt a Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár keretén belül működő Sportcsarnok fenntartásával, másrészt a sportegyesületek támogatásával (Budai Géza Diáksport Egyesület, Mélykúti Lovasegyesület, Mélykúti Sportegyesület, Mélykúti Szabadidősport Egyesület, Rockenbauer Pál Természetjáró Egyesület) útján biztosítja. Ezen túlmenően nyáron a lakosság rendelkezésére áll egy strandfürdő is. A település strandfürdője vízforgós rendszerű 18x25 m-es medencével, rendezett zöldterületű parkkal, strand- és teremröplabda, lábtengő, kosárlabda pályákkal és kertvendéglővel ellátott. A sporttal kapcsolatban mindenképpen szükséges megjegyezni, hogy sajnos az óvoda egyetlen sportszobával sem rendelkezik, habár annak kialakítása a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján kötelező lenne, továbbá, hogy a mindennapos testnevelés bevezetésével az általános iskolában is fokozott odafigyelést követel a tornaórák megtartása. A tornaszoba hiányának áthidalására az óvoda várhatóan írásbeli megállapodást köt az általános iskolával az iskolai tornaterem használatára vonatkozóan.

3.6.6. A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat az önkormányzat fenntartásában működő Gondozási Központ biztosítja, amelynek keretében az alábbi szolgáltatások érhetők el a település lakosai számára:

1. Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés,
- nappali ellátás (Idősek Klubja),
- házi segítségnyújtás,
- tanyagondnoki szolgáltatás.

2. Szakosított ellátás:

- Idősek Otthona

3. 2013. január 1. napjától a Gondozási Központ intézményrendszerén belül működik a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat.

A szociális ellátások és a szolgáltatások szinte teljes mértékben lefedik a helyi szociális szükségleteket, kivéve a gyermekjóléti alapellátás bölcsőde és családi napközi biztosítására vonatkozó részét.

3.6.7. Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárás nem indult.

3.6.8. Pozitív diszkrimináció a szociális és egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzat J0-s vérvételi pontot működtet, amelynek eredményeképpen a lakosság heti három napon helyben tudja igénybe venni a szolgáltatást, és nem kell vidékre utaznia a vérvétel elvégzése miatt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A település lakossága életminőségének javítását úgy lehet a lehető legteljesebben biztosítani, ha tevékenységeink során a gazdaság, a társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük. Ezért törekednünk kell a közösségi élet minél sokrétűbbé tételére, a közösségi életbe be kell vonni az önkormányzati intézményeket, a munkahelyeket, a lakóközösségeket, az egyházat és a civil szervezeteket.

3.7.1. A közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet intézményi színterét a Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár adja. Az intézmény négy szervezeti egységből áll: Művelődési Ház, Sportcsarnok, Fenyő Miksa Könyvtár és Alkotóház. Ezek mindegyike külön épületben található, így több mint 1800 négyzetméteren van lehetőség a tartalmas kikapcsolódásra. Az intézmény programjait – a tárgyévi költségvetésének függvényében - a lakossági igények és a civil szervezet kezdeményezéseit figyelembe véve alakítja ki. A közösségi élet további fontos színtere a katolikus egyház fenntartásában működő Csorba-ház.

Településünkön az alábbi állandó programokkal színesítjük a lakosság életét:

- Majális (május)
- Pünkösdi Lovasnapok (június)
- Csorbaházi esték 4 héten át (július)
- Mélykúti Napok (augusztus)
- Lovasnapok regionális (augusztus vége)
- Szüreti felvonulás (szeptember)
- Ünnepi hangversenyek (december)

Speciálisan a roma lakosság részére kerül megrendezésre évente két esemény, a Nemzetiségi Roma Önkormányzat által szervezett ún. „Cigánymajális”, valamint a „Mikulás-nap”. A „Cigánymajális” egy igazi roma közösségi ünnep. A rendezvényen a város, valamint a környékbeli települések roma kulturális csoportjai adnak műsort, illetve roma sport csapatok mérkőznek egymással, valamint roma gasztronómiai verseny is fokozza a hangulatot. A „Mikulás-nap”-on nem csak a roma gyermekeket, hanem a szülőket is vendégül látja a nemzetiségi önkormányzat. Általában ekkor kerül sor a roma lakossági fórum megrendezésére is, majd ezt követően kerül sor a roma „ki-mit-tud?” –ra, majd a mikuláscsomagok kiosztására.

A település Önkormányzati Tájékoztató néven havonta megjelenő lappal rendelkezik. A kiadvány beszámol a település közösségi életéről, tudósít a kiemelt történésekről, tájékoztatót ad a települést érintő eseményekről, programokról. Minden kiadványban ismertjük a képviselőtestület által hozott

döntéseket. Az újság megjelentetésének költségeit az önkormányzat fedezi, és az újság minden, a településen található lakott házhoz, továbbá a vállalkozások és az intézmények felé is eljut.

A Fenyő Miksa Könyvtárban Helytörténeti Gyűjtemény gyűjti a helyi történeti anyagokat, és időszakos kiállításokon bemutatja.

Városunkban 24 bírósági nyilvántartásba vett civil szervezet, illetve több nyilvántartásba nem vett civil csoportosulás tevékenykedik. A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel a város fejlődéséhez nagymértékben hozzájárulnak.

3.7.2. A közösségi együttélés jellemzői

Településünkön – a viszonylag nagy számú roma lakosság ellenére - nem jellemzőek az etnikai konfliktusok. Összetűzések inkább a romák csoportján belül akadnak (bár ezek is egyre ritkábbak), amelyek jellemzően a roma „tösgyökeres lakosok” és a „bevándorolt” roma lakosság tagjai között jönnek létre. Ez utóbbi csoport a nemzetiségi önkormányzat számára is több problémát okoz, mivel jellemzően nem törekszenek sem a település, sem a roma hagyományok életébe történő beilleszkedésre.

3.7.3. A helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind a magánemberekben, mind a településen működő gazdasági szervezetekben jelen van, amely jellemzően felajánlások formájában nyilvánul meg. A Mélykúti Egyházközségért Alapítvány keretén belül működő Karitasz csoport központi szerepet tölt be a különböző élelmiszer segélyek és adományok gyűjtése és szétosztása területén.

Napjainkban egyre inkább középpontba kerül az önkéntes munka, mint a szolidaritás és a megkülönböztetés-mentesség kifejeződésének egyik legfontosabb formája. Az önkéntesség jelentősége kettős: egyrészt hozzájárul a társadalom kohéziójához, másrészt magukat az önkénteseket is segíti készségeik fejlesztésében és személyes fejlődésükben. Az Önkéntes programok egyrészt lehetőséget nyújtanak arra, hogy az önkéntesek tudást, tapasztalatot szerezzenek a programban vállalt tevékenységi területeken - oktatás és a szociális ellátás témakörében-, másrészt hozzájárulnak a hazai önkéntesség kultúrájának elterjesztéséhez is. Az Esély a Hátrányos Helyzetűeknek Közhasznú Alapítvány és a Mélykúti Egyházközségért Alapítvány konzorciuma sikeresen pályázott a TÁMOP 5.5.2-11/2 számú pályázati konstrukció keretei között az önkéntesség fejlesztését felvállaló programra. A „Szociális és Oktatási Önkéntes Tevékenység Összefogása Mélykút központtal” című projektben meghatározott általános küldetés az önkéntességi motiváció növelése, önkéntesek bevonása közösségi feladatellátásba, erősítve a társadalmi szolidaritást, a helyi közösségi megoldások preferálását. A projekt egyik fő eleme a városunkban létrejövő Önkéntes Pont működtetése a Jánoshalmi -, Kiskunhalasi -, Bácsalmási térségek megvalósítási hatókörében, az érdekelt felek széles körének bevonásával, felvállalva az információszolgáltatást, népszerűsítést, tájékoztatást és közvetítést.

Az Önkéntes Pont feladatai:

- önkéntesség népszerűsítése;
- információszolgáltatás, tájékoztatás, tanácsadás potenciális önkéntesek és fogadószervezetek felé;
- önkéntesek toborzása, felkészítése, és közvetítése;
- potenciális fogadószervezetek felkutatása és felkészítése önkéntesek fogadására,

műhelymunka;

- önkéntesek koncentrált mozgósítása egy-egy kezdeményezés, programelem kapcsán.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi önkormányzat együttműködési megállapodás keretében biztosítja a Mélykúti Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit. Az együttműködési megállapodás részletesen tartalmazza azokat a feladatokat és együttműködési lehetőségeket, amelyek eredményesen segítik a jogszabályokból adódó kötelezettségek teljesítését és a közösen megfogalmazott célok megvalósítását.

Az együttműködés főbb területei:

- A helyi önkormányzat a nemzetiségi önkormányzat számára havonta igény szerint, de legalább 16 órában az önkormányzati feladat ellátásához, működéséhez szükséges tárgyi, technikai eszközökkel felszerelt helyiség ingyenes használatát biztosítja. Biztosítja továbbá – kapcsolt munkakörben - az adminisztrációs tevékenységek ellátásához szükséges munkatársakat.
- A helyi önkormányzat – lehetőségei és költségvetési helyzetének figyelembe vétele mellett – a nemzetiségi önkormányzattal történt előzetes egyeztetést követően, az adott évi költségvetési rendeletében egyes feladatellátáshoz pénzügyi támogatást biztosít.
- A helyi önkormányzat a pályázati referensen keresztül segíti a nemzetiségi önkormányzat pályázati lehetőségeinek a feltárását és azok elkészítését.
- A helyi önkormányzat a nemzetiségi önkormányzat testületi munkán kívüli – elsősorban közösségi és kulturális - feladatellátásához – térítésmentesen külön helyiséget biztosít a Széchenyi u. 110. szám alatti ingatlanban (Cigány Közösségi Ház).

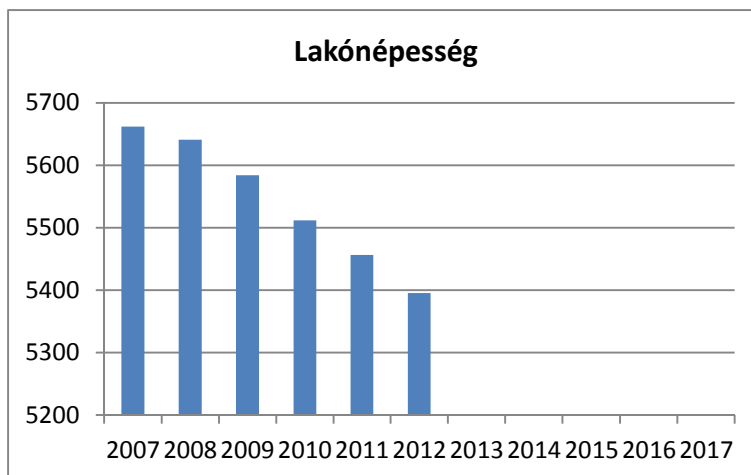
A helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat kiemelt céljának tekinti, hogy a roma gyerekek számára olyan szabadidős tevékenységek biztosítson, amelyeken keresztül erősödik a szocializációs fejlődésük, készség- és képességfejlesztésük, valamint tanulmányi eredményük. Cél továbbá, hogy a településen rendezett kulturális programok kínálatában megjelenjenek a roma kisebbségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek. Az NRÖ tagjai kapcsolatot tartanak fenn a cigányság és minden, az életükre hatást gyakorló szervezet között: óvoda, iskola, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat stb. Szükség esetén segítik a kommunikációt és a roma emberek érdekképviseletét. Fontos feladatuknak érzik a cigányság hagyományának, kultúrájának ápolását.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

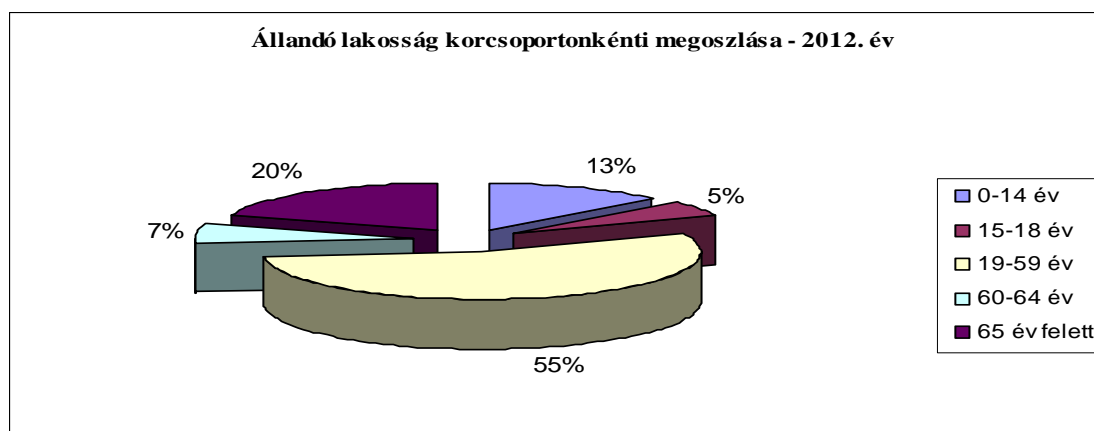
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a tartós munkanélküliek aránya.	A tartós munkanélküliek magas arányának visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül.
A hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik.	Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése.
A mélyszegénységben élők és a romák nagy része az egészségügyi ellátást nem veszi igénybe.	Az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése, annak tudatosítása, hogy az egészségügyi vizsgálatokon való mind nagyobb számú a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek helyzetének vizsgálatakor mindenképp szükséges megvizsgálni a település általános demográfiai mutatóit. Mélykút város lakosságszáma – a térségben megfigyelhető folyamatnak megfelelően - fokozatosan csökkenő tendenciát mutat:

A lakosság korcsoportonkénti megoszlását az alábbi diagram ábrázolja:

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A népességstatisztikai adatok alapján elmondható, hogy nemcsak városunk lakossága, hanem ezen belül a 0-18 éves gyermekek száma is folyamatosan csökken, a 2001. évi népszámlálási adatokhoz viszonyítva 24 %-kal kevesebb gyermek él városunkban. A 0-18 év közötti korosztály fogyása egyrészt a csökkenő születésszámnak, másrészt az elvándorlókon belül a fiatal felnőttek nagyobb arányának a következménye. Figyelemre méltó adat, hogy városunkban a 2012. évben az élve születések száma mindössze 30 volt.

A 0-18 éves korosztály jelenleg a város lakónépességének 18 %-át teszi ki.

A 0-18 éves korosztály nemek és kor szerinti megoszlása a 2012. évben az alábbiak szerint alakult:

	0-2 éves	3-6 éves	7-14 éves	15-18 éves
fiú	58	92	227	148
lány	61	87	198	134
Összesen	119	179	425	282

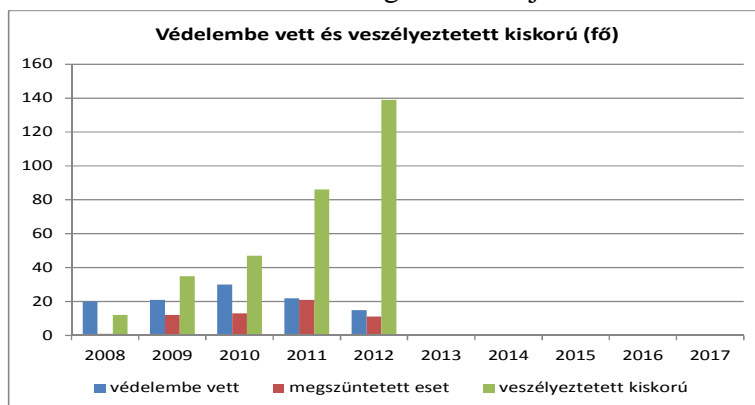
A gyermekek nemek közötti arányában nem fedezhető fel jelentős különbség, a férfi – női arány évek óta átlagosan 53- 51%, illetve 47 – 49 % közé tevődik.

A gyermekek helyzetének vizsgálatakor mindenképpen szükséges kitérni azokra a gyermekes családokra, amelyek esetében magasak a különböző veszélyeztetettségi kockázatok. Ennélfogva külön figyelmet érdemelnek a foglalkoztatott nélküli gyermekes háztartások, a három vagy több gyermeket nevelő háztartások, továbbá az egyszülős háztartások. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján ezen háztartások aránya az alábbiak szerint alakult a városban:

- a foglalkoztatott nélküli gyermekes háztartások aránya 37,7 %,
- a három vagy több gyermeket nevelő háztartások aránya 6,9 %,
- az egyszülős háztartások aránya 24,7 %.

4.1.1. A veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek

Mélykúton – a helyi ellátórendszer megelőző tevékenysége ellenére - a veszélyeztetett gyermekek száma folyamatosan és nagy mértékben emelkedik. A szülők, családok problémái, körülményei jelentős kihatással vannak a gyermekek életére is. A településünkön élő veszélyeztetett gyermekek számának emelkedését az alábbi diagram mutatja:

A veszélyeztetettségi okok leginkább az alábbiak: a szülői elhanyagolás, a deviáns megnyilvánulások, iskolai mulasztások (a középiskolások körében), halmozott rendőrségi ügyek és kamaszkorra jellemző szélsőséges viselkedés.

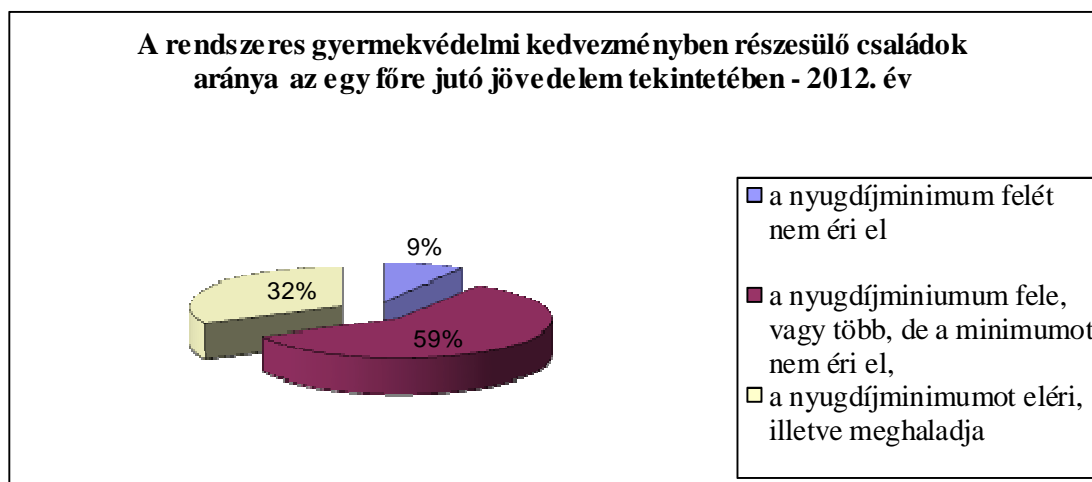
Ezzel ellentétes folyamat figyelhető meg a 2010. évtől a védelembe vett gyermekek száma tekintetében, hiszen a védelembe vett gyermekek száma csökkenést mutat. A védelembe vétel legfőbb okai a következők: anyagi elhanyagolás, testi higiénia hiánya, környezet rendezetlensége, magatartási problémák, illetve iskolai mulasztások. A veszélyeztetett gyermekek számának

nagymértékű emelkedése és a védelembe vett gyermekek számának csökkenés közötti látszólagos ellentmondás oka, hogy minden gyermek veszélyeztetettnek minősül, akiről a jelzőrendszer tagjai jelzést küldenek. Védelembe vételre ugyanakkor csak akkor kerül sor, ha az alapellátás során megfogalmazott feladatokat a szülő nem teljesíti (ennek lehet az az oka, hogy az együttműködés minősége nem megfelelő, szülő hárít stb.). A jelzőrendszer működésének megfelelő minősége miatt növekszik a veszélyeztetett gyermekek száma, de nem minden esetben indul hatósági eljárás a gyermek védelembe vétele iránt.

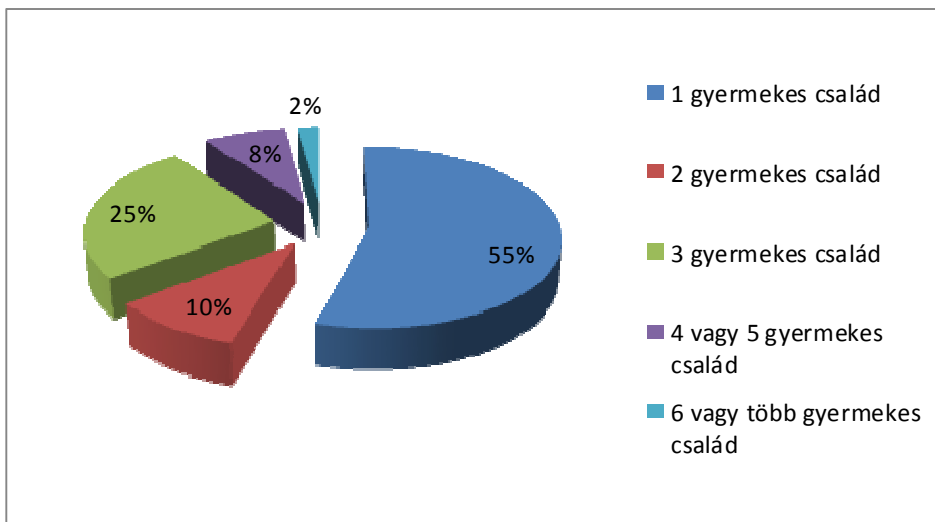
4.1.2. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A gyermekes családok anyagi helyzetének egyik fő mutatószáma a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek száma. Bár e gyerekek számának összevetése a 18 év alattiak számával némileg torzít, mivel e támogatásban a fiatalok 24 éves korukig részesülhetnek. A támogatásban részesülő gyermekek száma évek óta meghaladja a 600 főt, amely adatot ha összevetjük a település gyermeklétszámával, megállapíthatjuk, hogy a gyermekek több mint fele él olyan családban, ahol az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 130 %-át, egyedülálló szülő, tartós beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetében a nyugdíjminimum 140 %-át, és a család vagyonnal sem rendelkezik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok jövedelmi viszonyait az alábbi diagram mutatja:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok gyermekszám szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakul:

A hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek helyzetével kapcsolatban mindenképpen ki kell emelni, hogy azok száma szintén jelentős arányt képvisel.

A szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.3. A gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Önkormányzatunk törekszik arra, hogy a hátrányos helyzetben lévő gyermekek is minél szélesebb körben férhessenek hozzá a számukra szükséges gyógyszerekhez. Ezért évek óta – változó formában ugyan, de - azonnali gyógyszertámogatást állapít(ott) meg azon gyermekek szülője (vagy a gyermek ellátásáról gondoskodó más személy) részére, aki a gyermek számára kiírt gyógyszert a család kedvezőtlen szociális helyzete miatt csak nehezen tudja biztosítani. A jelenlegi szabályozás szerint az önkormányzat azon gyermek szülőjének vagy a gyermeket gondozó más személynek, amely esetén a család egy főre jutó jövedelme nem haladja meg a mindenkori nyugdíjminimumot, kérelemre évente gyermekenként egy alkalommal gyógyszertámogatás formájában átmeneti segílyt nyújt 5000 Ft összegben. A 2012. évben 84 szülő 275 alkalommal részesült támogatásban 831.000,- Ft összegben.

4.1.4. A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének egyik alapvető feltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, a mélyszegénységben élő gyermeke nagy többsége szemmel láthatóan alultáplált. Minderre tekintettel igen nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen vehetik igénybe az étkeztetést, míg a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Az óvodában, általános iskolában havonta átlagosan 290 gyermek étkezik ingyenesen. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermek étkezési lehetősége biztosított.

4.1.5. Gyermek és a bűnözés

A mai társadalomban óriási veszélyt jelent, hogy a bűncselekmények és szabálysértések egy részét tizennyolc év alatti személyek követik el. A gyermek- és fiatalkori bűnözés csökkentése érdekében nagy szükség van a DADA (Dohányzás – Alkohol – Drog – AIDS) program működtetésre. A DADA program a rendőrség biztonságra nevelő iskolai programja, amely 1992-ben indult útjára Magyarországon. Városunkban is működik a program, a rendőrség által szervezeten, valamennyi korosztályra kiterjedően, a rendőrség képviselői folyamatosan látogatják az általános iskolás osztályokat. A fiatalok felvilágosító jellegű foglalkozásait hivatásos rendőrök tartják havonta egy napon. A foglalkozások 1-8. osztályig, valamennyi korosztályra kiterjednek. A DADA program tehát egyfajta személyiségfejlesztő, helyes önértékelésre nevelő, önbecsülést építő program. A DADA programhoz hasonló drog-prevenációs program a RÉV-program, amely szintén az általános iskolában valósul meg. A kecskeméti RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat munkatársai tartanak foglalkozásokat a célzott felső tagozatos célcsoportoknak és a pedagógusoknak. Minden felső tagozatos osztály 8-8 órányi foglalkozáson vesz részt. Az előadások azonban nem csak a drog kérdésre terjednek ki, hanem önismeretre, közösség fejlesztésre, hasznos időtöltések bemutatására. A gyermekjóléti szolgálat munkatársai tapasztalatai szerint az elmúlt időszakban a bűncselekményt elkövető gyermekek száma nem növekedett. Szabálysértési eljárást az utóbbi két évben kiskorúval szemben nem kezdeményezett a rendőrség. A védelembé vétel és az aktív családgondozás keretében próbálja a szolgálat az ilyen jellegű problémákat csökkenteni, illetve az alternatív napközbeni ellátásnak is feladata, hogy csökkentse az utcán csellengő, nem megfelelő magatartást tanúsító gyermekek számát.

4.1.6. A gyermekszegénység

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket kell tenni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. Ennek a célnak a megvalósítását segíti a „TÁMOP 5.2.3-A-11 Integrált térségi programok a gyerekek és családjaik felzárkózási esélyeinek növelésére” című pályázat keretében megvalósuló „Együtt, Egymásért – komplex program a gyermekszegénység ellen” című program működtetése is. A pályázat megvalósítása 2012. október 1. napjával indult az akkor még működő, Jánoshalmi Többcélú Kistérségi Társulás Munkaszervezete keretében, a kistérségben élő – Jánoshalma, Mélykút, Borota, Kéleshalom - hátrányos helyzetű gyerekek és családjaik esélyegyenlőségeinek növelése érdekében. A program keretében létrejövő hiánypótló szolgáltatások mindenki számára ingyenesen elérhetőek, melyek a szabadidő hasznos eltöltését, a közösségépítést, az önellátás fejlesztését, az egészséges gyermekkor biztosítását szolgálják. A program folyamán létrejövő tevékenységek és szolgáltatások a korai képességgondozás, a közoktatás, a családsegítő- és gyerekjólét, az egészségügy, a közösségi munka, a foglalkoztatás, az információs társadalom és az ifjúság területére fókuszál, és a már ezeken a területeken dolgozó szakemberek eddig munkájára épít, és további hatékonyabb együttműködését szervezi. A program eredményeképp várható, hogy csökkennek a gyermekek szegénységéből adódó hátrányok, többek között a továbbtanulás, a munkavállalás területén és társadalmilag elfogadott értékek irányába változnak jövőbeni lehetőségeik. A program két alapvető pillére a szegények lakta területen megépülő Községi Ház Jánoshalmán, és a Mélykúton kialakításra kerülő Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház, ahol a pozitív változások érdekében a gyermekek és a szülők is aktív résztvevői lesznek a komplex programoknak. A programban résztvevő gyerekek képességfejlesztésének célja, hogy a felnövekvő generáció kirekesztettsége csökkenjen, ezáltal a társadalom hasznos tagjává váljanak.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek helyzetét alapvetően meghatározza családi környezetük, amelyek jellemzője a szegregátumok helyzetére vonatkozó 3.5. fejezetben került kifejtésre. 2013. szeptember 1. napján kezd meg településünkön működését a fentebb már említett Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház, amelynek helyszíne a már említett „Gányó” településrészen található. A Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház közvetlen célcsoportja a településen élő hátrányos helyzetű családokban élő 0-5 éves kisgyermek és az őket nevelő szülők, valamint a várandós anyukák. Településünkön a 0-5 év közötti gyermekek száma 276 fő. Ebből a hátrányos helyzetű gyermekek száma 51 fő, vagyis minden 5. gyermek ingerszegény környezetben éli mindennapjait. A Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház elsődleges célja a Mélykúton élő, hátrányos helyzetű családokban nevelkedő 0-5 éves kisgyerekek képességeinek teljes kibontakoztatása, az alapkultúrtechnikák elsajátításához szükséges részkapességek megfelelő ütemű fejlődésének biztosítása egy ingergazdag környezetben, ahol a szülői szerepek is erősödnek. Mérsékelni szeretné továbbá a gyerekek napközbeni ellátására vonatkozó hiányt a gyermekházban biztosított ideiglenes gyermekfelügyelet felvállalásával, mivel a településen bölcsőde nem működik. A Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház 4 munkatársával (gyerekház vezető, gyerekház munkatársak, koordinátor), a védőnőkkel, a gyermekjóléti szolgálat családgondozóival, valamint egy gyógypedagógussal és egy beszédfejlesztő pedagógussal karöltve törekszenek arra, hogy a hátránnyal élő gyermekek száma csökkenjen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

4.3.1. A védőnői illetve a gyermekorvosi ellátás jellemzői

Településünkön 1 fő házi gyermekorvos, valamint 2 fő védőnő látja el gyermekek egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat. Betöltetlen házi gyermekorvosi, illetve védőnői státusz nincs. Az egészségügyi feladatokat ellátó személyek helyzetét és lehetőségeit alapvetően meghatározza a csökkenő gyermeklétszám. A házi gyermekorvos praxisába bejelentett betegek száma a 2008. évi 923 főről 2012. évi 795 főre csökkent. A védőnők gondozotti létszáma minden korosztályban csökkenést mutat: a 0-1 éves gondozotti létszám a 2008. évi 41 főről 2012. évre 28 főre, a 2-3 éves gondozotti létszám a 2008. évi 84 főről 2012. évre 71 főre, a 4-6 éves gondozotti létszám a 2008. évi 189 főről 2012. évre 156 főre csökkent.

4.3.2. A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeire vonatkozó adatok

A 0-7 éves gyermekek speciális ellátási igényeit a település csak részben tudja biztosítani. A fentebb már ismertetett Bendegúz Biztos Kezdet Gyerekház céljai között szerepel a korai szűrés, amihez szakembereket próbálnak nyújtani. Jelenleg a testi/mozgás/beszédfejlődésben történő elmaradást a védőnők, illetve a házi gyermekorvos tapasztalhatja. Egyre több az óvodákban is azon gyermekek száma, aki szenzomotoros, mozgáskoordinációs problémákkal rendelkeznek. Ezeket a gyermekeket gyógytornára irányítják, mivel speciális terápiát végző szakember kevés van. Az óvónők rendszeresen tapasztalják a fejlődési elmaradást legyen ez a beszéd, a mozgás vagy a kognitív képességprofil területén. Ebben az esetben kb. 5 éves kor körül irányítják a gyermeket a nevelési tanácsadóba Kiskunhalasra, ahol túlterheltség miatt terápiát nem vállalnak, de a szűrővizsgálatokat követően elrendelik a fejlesztést. Az óvodában megbízási szerződéssel foglalkoztatnak gyógypedagógust és logopédust.

4.3.3. A gyermekjóléti alapellátás és a gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgálat működését elsősorban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény határozza meg. E jogszabályban foglaltak szerint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődéséhez, a jólétét biztosító családban történő nevelkedéséhez. A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy ehhez segítséget kapjanak. Ezt követően személyes segítség a gyermekek védelmének rendszerén keresztül, a gyermekjóléti szolgáltatások keretén belül biztosítható számára. A fenti törvény továbbá kimondja, hogy a gyermekjóléti szolgálat feladata: a családban nevelkedő gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, védelembe vétellel kapcsolatos feladatok, javaslattevő gyermekvédelmi gondoskodás alkalmazására, családjából kiemelt gyermek saját családjába történő visszaillesztése, helyettes szülői hálózat működtetése.

A gyermekvédelmi rendszer négy alappillére:

I. pillér: Pénzbeli és természetbeli ellátások:

Ide tartozik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, óvodáztatási támogatás; rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése; otthonteremtési támogatás átneveti vagy tartós nevelt gyermeknél.

II. pillér: Személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

a.) **gyermekjóléti szolgáltatás:** A szolgáltatáshoz való hozzáférést az Önkormányzat 1998 óta biztosítja az érintettek számára.

A szolgáltatás célja:

- meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtani a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodni a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről
- célok elérése érdekében a törvény meghatározza a gyermekek alapvető jogait, a jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, alapvető szabályait
- a törvény alkalmazása során a gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, jogát biztosítva kell eljárni
- családdal együttműködve, annak szükségleteihez igazodva biztosítani kell a gyermek családban történő nevelkedését

A szolgáltatást igénybe vevők köre:

A szolgáltatásnak a településeken élő valamennyi gyermek számára elérhetőnek kell lennie. A szolgáltatás igénybe vétele önkéntességen alapul, igénybe veheti szülő, vagy maga a gyermek. A család életébe történő hatósági beavatkozás kizárólag csak akkor valósítható meg, ha a gyermek védelme az önkéntesség során nem valósul meg. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeli és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, valamint törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

b.) **gyermekek napközbeni ellátása:**

Bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet és házi gyermekfelügyelet nincs településünkön. Alternatív napközbeni ellátás biztosított a 10-18 éves csellengő gyermekek számára 2011. szeptember 01. napjától a TÁMOP 5.2.5./A-10/2-2010-0009 „Alternatív klub szolgáltatásainak területi bővítése, Nyakig láb klub létrehozása a Mélykúton élő hátrányos

helyzetű gyermekek társadalmi integrációjáért” című pályázat keretén belül. A klub forgalma havi szinten eddig 160 főtől – 723 főig terjedt. Napi szinten kb. 30 – 40 gyermek jelenik meg a közösségi szinten, akik leginkább hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.

c.) **gyermekek átmeneti gondozása:** A helyettes szülő a családban élő gyermek átmeneti gondozását - a működtető által készített egyéni gondozási-nevelési terv alapján - saját háztartásában biztosítja. Ez a szolgáltatás kötelező jellege ellenére nem működik városunkban és nincs is jelentkező, aki vállalná ezeket a feladatokat alacsony finanszírozása miatt. Az átmeneti problémák megoldására 2006-ban megépült a Családok Átmeneti Otthona Jánoshalmán kistérségi pályázatból. Az átmeneti otthon a kistérség településeiről fogadta a válsághelyzetbe került családokat. Finanziális okokból 2013. április 1. napján a szolgáltató becsukta kapuit, így a válsághelyzetbe jutott családok és gyermekeik számára átmeneti gondozást nyújtó intézmény a kistérségben nincs.

III. pillér: Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakellátások:

A gyermekjóléti szolgálat kapcsolatot tar a kecskeméti Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálattal, illetve a bajai és bácsalmási nevelőszülői tanácsadókkal is az ellátott gyermekek és szülei kapcsolattartásának elősegítése és esetleges hazagondozása céljából.

IV. pillér: Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

Ide tartozik a védelembe vétel, a családba fogadás, az ideiglenes hatályú elhelyezés, az átmeneti nevelésbe vétel, a tartós nevelésbe vétel, a nevelési felügyelet elrendelése, az utógondozás elrendelése. A védelembe vételt a 4.1. fejezetben már részletesen ismertettük. Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2012. évben 9 gyermek esetben került sor, akik a szakellátás keretében kerültek elhelyezésre. 1 gyermek esetében a gyámhivatal az ideiglenes hatályú elhelyezést megszüntette, és családbafogadáshoz járult hozzá. 2 gyermek esetében kérelmezték a családbafogadást, amelyet a gyámhivatal is indokoltnak tartott. A gyermekjóléti szolgálat munkatársai 7 családdal tartják a kapcsolatot, ahol a gyermekek szakellátás keretében nevelkednek.

A gyermekjóléti szolgálat célja, hogy a gyámhivatali intézkedéseket igénylő esetek a jelzőrendszer együttműködésének szorosabb fonásával csökkenjenek.

4.3.4. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs. Az idei évben Jánoshalmán is megszüntetésre került a szolgáltatás - finanszírozási okok miatt. A téli időszakokban az átmeneti otthonok teljesen telítettek, nehezen tudnak felvenni nem az illetékességi területükhöz tartozó családokat. Igény családok átmeneti otthonába történő elhelyezésre az elmúlt időszakban többször is jelentkezett, de sem a kiskunhalasi, sem a kiskunmajsai Menedékváros nem tudott helyet biztosítani az érintettek számára. A krízisközpontok is telítettek és már csak az illetékességi területükről tudnak szülőket gyermekkel fogadni. Szinte reménytelen a nehéz időszakokban családot elhelyeztetni.

4.3.5. Egészségfejlesztési, sport és szabadidős programokhoz való hozzáférés

Az egészségügyi, sport és szabadidős programokhoz való hozzáférés lehetősége a város minden lakója részére, így a gyermekek részére is adott. Kifejezetten a gyermekek egészségfejlesztését szolgálják a GYEP-program keretében megvalósítandó alábbi programok:

- 3 – 18 éves korosztály részére szervezett egészségügyi szűrések: szemészeti, ortopédiai és egyéb más szűrések,
- 10 - 15 éves korosztály részére szervezett „Testem titkos jelzéseink nyomában” című szexuális felvilágosító program,
- a gyermekes családok egészségfejlesztését szolgálják a „Családi egészségnap” elnevezésű programok.

A gyermekek a célcsoportjai az Budai Géza Közhasznú Diáksport Egyesület tevékenységének. A DSE több szakosztály keretében biztosítja a lehetőséget a sportolni vágyó gyermekek számára. A Mélykúti Sportegyesület a labdarúgás területén karolja fel a sportolni vágyó gyermekeket. A hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős programjainak szélesítését szolgálja a későbbi fejezetekben részletesebben ismertetett Alternatív Klub és Tanoda.

4.3.6. Gyermekétkeztetés, ingyenes tankönyv

Mélykút városában a nyári gyermekétkeztetésnek a 2005. év óta hagyománya van. Az igénylők száma a 2008. évtől minden évben eléri, sőt olykor meghaladja a 150 főt. Az igénylések elbírálásánál figyelembe vesszük a rászorultság mértékét, valamint próbáljuk feltérképezni azokat a családokat, ahol a gyerekek étkeztetése gondot jelent a szülők számára, főleg a hónap végén. , és évről évre növekszik az igénylők száma. A törvény által meghatározott ingyenes tankönyvtámogatásban a 2012/2013. tanévben a tanulók közel háromnegyede részesült.

4.3.7. Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül

A TÁMOP 5.2.5/A-10/2-2010-0009. számú „Alternatív klub szolgáltatásainak területi bővítése, Nyakigláb klub létrehozása a jánoshalmi kistérségben élő hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi integrációjáért” című pályázaton belül működtetett Alternatív Klub nyújtotta tevékenységek célzottan a hátrányos helyzetű gyermekeket preferálják. A különböző kirándulások, táborok megszervezése során is elsődlegesen rájuk koncentrálnak a program, tudván, hogy ezek a gyermekek és szüleik ritkán vagy egyáltalán nem jutnak ki a település határain kívül. A 2011. évben indult program sajnos az idei év augusztus 31. napjával véget ér, egyelőre nem sikerült olyan forrást felkutatni, amely biztosítaná az alternatív nappali ellátás tovább működtetését, noha arra nagy szüksége lenne.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A téma elemzésénél elsősorban abból kell kiindulni, hogy mely gyermekek minősülnek kiemelt figyelmet igénylő tanulóknak. Az Nkntv. 4. §-ának 13. pontja értelmében – jelenleg - kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (SNI), beilleszkedési, a tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló (BTMN), valamint a kiemelten tehetséges gyermek, tanuló.

4.4.1. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek ellátása mind az óvoda, mind az iskola esetében integráltan történik.

Az óvodában a kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelése a gyermek életkorától és állapotától függően a többi gyerekkel integráltan azonos óvodai csoportban, gyógypedagógus óraadó biztosításával a szakértői véleményben meghatározott óraszámokban, a megjelölt fejlesztési feladatok elvégzésével történik. Az általános iskolában a kiemelt figyelmet igénylő tanulókat szintén integráltan oktatják, az előírt fejlesztéseket a megfelelő szakembertől (gyógy-, ill. fejlesztőpedagógus) megkapják. Az általános iskola a hallássérültek közül csak az enyhe hallássérült tanuló, a látássérült tanulók közül csak a gyengénlátó tanulók, míg a mozgásszervi fogyatékosok személyek közül csak a nem kerekesszékes tanulók oktatását vállalja.

Mélykút Város Önkormányzata és az Esély a Hátrányos Helyzetűeknek Közhasznú Alapítvány konzorciuma a 2009. évben pályázatot nyújtott be a TÁMOP-3.3.7.-09/1. számú „LHH Kistérségek projektjei – Minőségi oktatás támogatása, valamint az egész életen át tartó tanulás elősegítése a kultúra eszközeivel az LHH kistérségek esélyegyenlősége érdekében” című felhívás keretén belül „Add a kezed! – Esély Tanoda megvalósítása Mélykút városában” című projekt megvalósítására. A program az idei év júniusában zárult, azonban az önkormányzat mindenképpen szeretné a programot továbbra is fenntartani. A program alapvető célja a hátrányokkal küzdő gyermekek lemorzsolódásának megakadályozása, családjaik, valamint a fiatalok integrációs esélyeinek növelése (volt). A program hozzájárul(t) ahhoz, hogy a HHH gyermekek egyenlő eséllyel férjenek hozzá a minőségi oktatás eszközeihez, a programok kompenzálták ezen gyermekek és szülők hátrányait, segítették az iskolai megfelelést, beilleszkedést, valamint esetenként az oktatásban maradási, illetve visszakerülést. A program hozzájárult a megfelelő társadalmi minták elsajátításához, segítette a munkára világra való felkészülést, valamint erősítette a társadalmi részvételt. A projekt közvetlen célcsoportja az általános iskola felső tagozatos tanulói és a mélykúti lakcímmel rendelkező, de már valamelyik környező település középiskolájába járó HHH és / vagy gyermekvédelmi gondoskodás alatt álló gyermekek, míg a közvetett célcsoport a Tanodába bevont gyermekek családjai, a város lakossága volt. Az elért szemléletváltásnak köszönhetően a felnövekvő generáció már más értékrendet képvisel.

4.4.2. A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások

Az óvodában megbízási szerződés alapján foglalkoztatnak gyógypedagógust, akinek óraszámja a nevelési évben fejlesztésre javasolt gyermekek számától függ. Az általános iskola rendelkezik egy fő gyógypedagógussal, iskolapszichológussal azonban nem. Mindkét intézmény esetében a logopédust és a gyógytestnevelőt a Pedagógiai Szakszolgálat (Jánoshalma) biztosítja.

4.4.3. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs mutatók

Településünkön egy általános iskola és (3 feladat-ellátási hellyel) egy óvoda működik. A csoportok, osztályok kialakításánál mindig nagy figyelmet fordítanak az intézményvezetők arra, hogy az egyes gyermekek, tanulók elosztása ne eredményezhessen indokolatlan megkülönböztetést, elkülönítést.

A 2012. évi adatok szerint az óvodába járó 150 gyermek közül 88 fő (58,6%) volt hátrányos helyzetű gyermek, míg a nyilvántartott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 19 fő (12,6 %). Az I., a II., illetve a III. számú Óvodákban a HH-s gyermekek aránya 48, 66 illetve 72 %, míg a HHH-s gyermekek aránya 10, 9, illetve 33 %. Megállapítható, hogy az óvodákban a HH-s gyermekek eloszlása meglehetősen egyenlőtlen, amelynek oka elsősorban a település egyes részein élők között meglévő szociális különbségekben rejlik. A HHH-s gyermekek tagóvodák közti eloszlásában az I. és II. számú Óvoda esetén szinte nincs különbség, azonban a III. számú Óvodában már feltűnően sok a HHH-s gyermek. Ez a helyzet a III. számú Óvoda szegregátumi elhelyezkedéséből adódik. (Megjegyzés: az Óvoda 3 feladatellátási helyen működik, amelyből két feladatellátási helyen működik kis-, középső- és nagycsoport, azonban a III. számú Óvodában csak egy összevont csoport működik.)

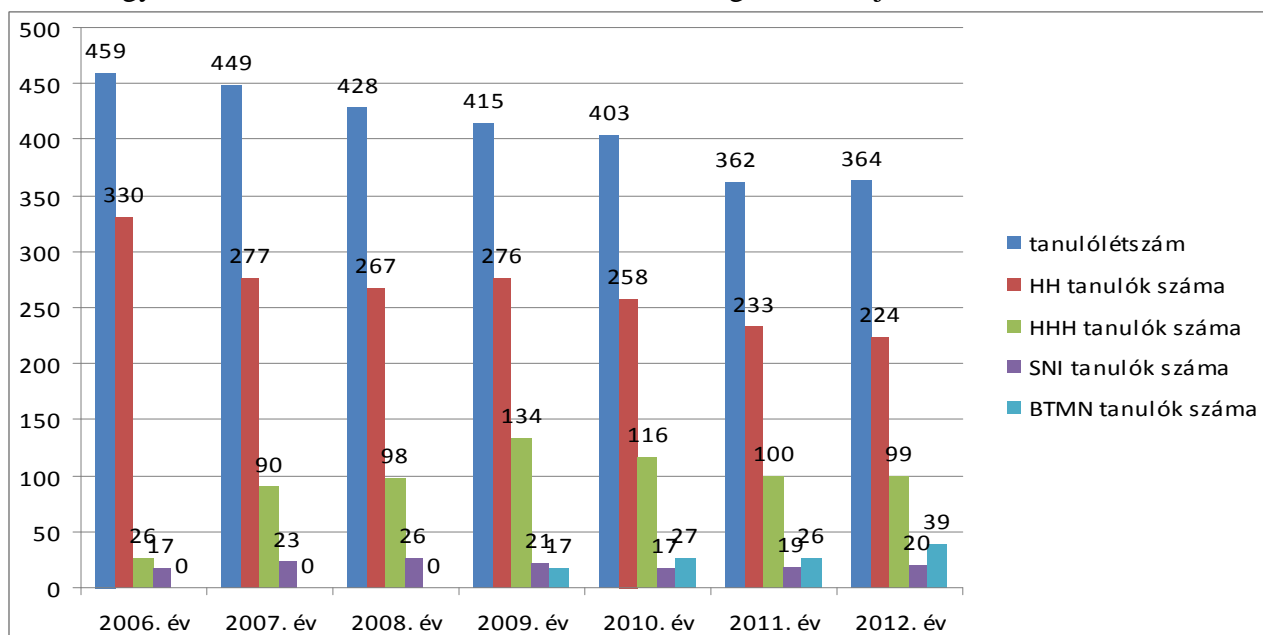
A Mélykúti Komplex Prevenációs Óvodai Program részeként, az alapító okiratban etnikai kisebbségi nevelés néven felvállalt (plusz normatívával támogatott, magyar nyelven nevelt) csoportba bekerüléshez tett szülői nyilatkozatok alapján a roma tanulók száma feladat-ellátási helyenként:

A roma gyermekek száma és aránya

	Kiscsoportos korú	Középsős korú	Nagycsoportos korú	Összesen	Az összes gyermekhez viszonyítva
I. sz. Óvoda:	3	5	1	9	13,4 %
II. sz. Óvoda:	3	3	5	11	16,9 %
III. sz. Óvoda:	3	4	4	11	61,1 %
Óvoda összesen	9	12	10	31	20,6 %

A táblázatból látható, hogy az I. és a II. számú Óvodákban nincs jelentősebb eltérés a roma gyermekek arányában, azonban a III. számú Óvodában már háromszoros a roma gyerekek aránya a másik két óvodához viszonyítva. Ennek oka szintén az óvoda szegregátumi elhelyezkedésében gyökerezik.

Az általános iskolai tanulók létszámának, a HH-s és HHH-s gyermekek, valamint az SNI-s és BTMN-s gyermekel létszámának változását az alábbi diagram mutatja:

A 2013. évi adatok szerint az általános iskolákban tanuló 364 főből a hátrányos helyzetű tanulók száma 224 fő (62 %), ebből a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 99 fő (27%). A HH-s tanulók eloszlásával kapcsolatban elmondható, hogy 4 osztályt kivéve minden osztályban 50%, vagy afeletti a halmozottan hátrányos tanulók aránya. A 3. és a 7. évfolyamot leszámítva minden évfolyamon belül kiegyensúlyozott az eloszlás (25%-nál kisebb az eltérés az egyes osztályok vonatkozásában a legalacsonyabb és a legmagasabb érték között). A 3. évfolyamon a B osztályban 35 %-ot meghaladóan kevesebb a HH-s tanulók száma, mint a másik két osztályban. A 7. évfolyamon 27%-kal több a HH-s tanulók aránya a B osztályban, mint az A osztályban. A HHH-s tanulók arányával kiemelendő, hogy csak négy osztályban nem haladja meg arányuk a 15 %-ot. A HHH-s tanulók eloszlásával kapcsolatban megállapítható, hogy a 7. évfolyamot leszámítva minden évfolyamon belül 25%-nál kisebb az eltérés az egyes osztályok vonatkozásában a legalacsonyabb és a legmagasabb érték között. A 7 évfolyam esetében a két osztály között 27% eltérés fedezhető fel.

Az évfolyamokon meglehetősen alacsony az SNI tanulók létszáma (0-3 fő). Kivétel ez alól a negyedik (8 fő) és a hetedik évfolyam (4 fő). A negyedik évfolyamon az SNI tanulókat egyenlő arányban osztották szét, így mindkét osztályban eléri a 25%-ot az SNI tanulók aránya. A 7. évfolyamon az SNI tanulókat az alábbi arányban osztották szét: 3 illetve 1 SNI tanuló jár egy-egy osztályba.

Összességében megállapítható, hogy a köznevelési intézményekben hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nem lelhető fel, az intézményekben törekednek a HH-s, HHH-s és SNI tanulók egyenletes elosztására.

A helyi általános iskolában integráltan nem oktatható SNI tanulók a bajai, a bácsalmási illetve a jánoshalmi speciális iskolában végzik tanulmányaikat. Eddig – kérelem esetén - mindhárom intézményben biztosított volt a gyermekek kollégiumi elhelyezése, azonban a jánoshalmi kollégium idei évi megszűnése komoly problémát okoz a hátrányos helyzetű, főleg alsó tagozatos gyermekek és családjaik számára. Az érintett gyermekeket – életkorukra való tekintettel - a szülőknek minden nap el kell(ene) kísérniük az iskolába, azonban az érintett családoknál a hónap végére sokszor elfogy a pénz, így ezt követően a szülők nem tudják megoldani a napi kíséréseket. Amennyiben lehetőség lenne az érintett gyermekek normál rendszerű iskolában integrált formában történő oktatására, ezen probléma, és az iskola fokozatos tanulólétszámának csökkenése is megoldható lenne. Mindehhez azonban szükséges, hogy a megfelelő tárgyi és személyi feltételek rendelkezésre álljanak a helyi általános iskolában is. A tanulásban akadályozottak intézményes, az iskolarendszeren belüli nevelésére – oktatására különböző szervezeti keretek alakultak ki, amelyek közül a gyerekek számára legtöbb haszonnal járó forma az, amelyben a tanulásban akadályozott gyermek általános iskolai osztályba jár, a többi tanulóval együtt integráltan tanul, és az osztálytanító munkáját bizonyos órákon bent ülő, a fogyatékoságnak megfelelő gyógypedagógus segíti. Az integráltan nem oktatható SNI-tanulók Mélykúton történő oktatása lehetőségének megvizsgálása ezért fontos feladat a település vezetése számára.

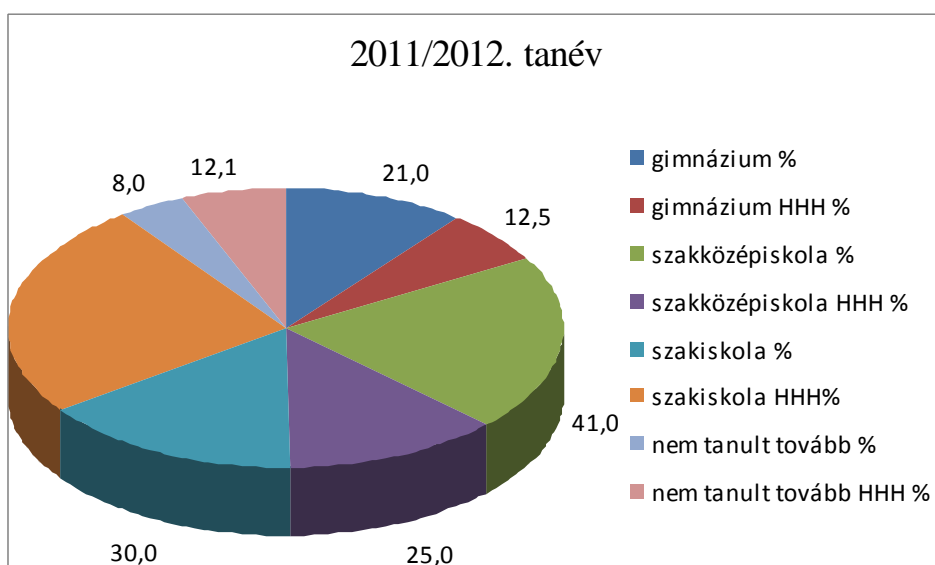
4.4.4. A tanulók iskolai eredményessége, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

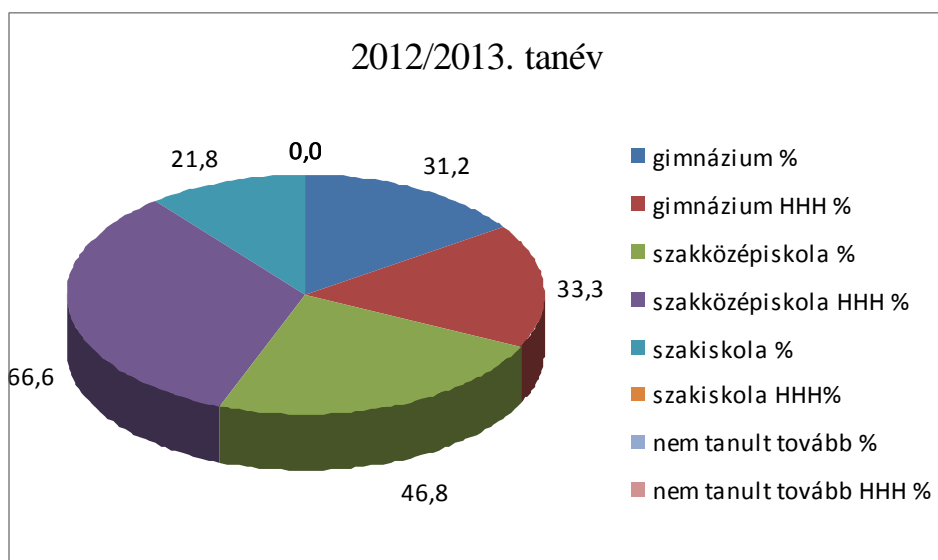
A mindhárom feladat-ellátási helyen zajló Mélykúti Komplex Prevenció Óvodai Program eredményei: Minden egyes gyermekről egyéni személyiség lapot és fejlettségmérő lapot vezetnek, továbbá minden gyermeket szövegesen értékelnek a csoportnaplóban évente legalább kétszer. A csoportokat külön is értékelik. Mindezek eredményeképpen a gyermekek az utóbbi 8 évben – az azt megelőzőhöz viszonyítva – érezhetően fejlettebbek az iskolás kor elérésekor. Az óvodát megerősíti ebben az iskolával való konzultációjának eredménye is.

Az általános iskolában a tanulók eredményességének egyik mutatószáma az országos kompetenciamérések eredményei. A 2012. évi országos kompetenciamérések a 6. és 8. évfolyamos

tanulók teljes körében mérték a matematikai eszköztudást és a szövegértési képességeket. A **6. évfolyam** matematikai eszköztudás mérésén az iskola tanulói által elért átlageredmény (1565 pont) az országos átlagnál (1489 pont) szignifikánsan jobb. Ennek megfelelően a városi általános iskolák eredményénél (1471 pont) is, és a kisvárosi általános iskolák eredményénél (1442 pont) is jelentősen magasabb pontszámot értek el diákjaink. Ugyanezen évfolyam szövegértési képesség mérésén az iskola tanulói által elért átlageredmény (1440 pont) az országos átlagnál (1472 pont) alacsonyabb, de szignifikánsan nincs különbség az eredmények között. A városi általános iskolák eredményénél (1453 pont) alacsonyabb, a kisvárosi általános iskolák eredményénél (1420 pont) magasabb pontszámot értek el diákjaink, de a különbségek statisztikailag elhanyagolhatóak. A tanulók szociokulturális háttérindexének figyelembevételével készült, az országos illetve a megfelelő településtípus telephelyeire illesztett regresszió alapján becsült várható értéknél matematikai eszköztudás területen jelentősen jobban teljesítettek az iskola tanulói. Itt a hozzáadott pedagógiai érték pozitív. Szövegértés területen a becsült várható értéktől nem különbözik a teljesítmény, a hozzáadott pedagógiai érték megfelelő. A **8. évfolyam** matematikai eszköztudás mérésén az iskola tanulói által elért átlageredmény (1559 pont) az országos átlagnál (1612 pont) alacsonyabb, de szignifikánsan különbség nincs az eredmények között. A városi általános iskolák eredményénél (1589 pont) is, és a kisvárosi általános iskolák eredményénél (1569 pont) alacsonyabb pontszámot értek el a tanulók, de a különbségek statisztikailag elhanyagolhatóak. A szövegértési képesség mérésén az iskola tanulói által elért átlageredmény (1492 pont) az országos átlagnál (1567 pont) szignifikánsan alacsonyabb. A városi általános iskolák eredményétől (1542 pont), és a kisvárosi általános iskolák eredményétől (1509 pont) nem tér el jelentősen a diákok átlagpontszáma, a különbségek a statisztikai hibahatáron belül vannak. Mindkét területen a tanulók szociokulturális háttérindexének figyelembevételével készült, az országos illetve a megfelelő településtípus telephelyeire illesztett regresszió alapján becsült várható értéknél nem különbözik a teljesítmény, a hozzáadott pedagógiai érték megfelelő.

A tanulók iskolai eredményességének igen fontos mutatószámai a továbbtanulási mutatók. Az általános iskolában a 2008/2009. évet figyelembe véve – egy-egy évet leszámítva - folyamatosan csökken a gimnáziumban, illetve a szakközépiskolában továbbtanulók aránya, ezzel párhuzamosan egyre nő azoknak a száma, akik szakiskolai képzésben folytatják tovább tanulmányaikat. továbbtanulók aránya. Kiemelendő, hogy nincs olyan HH-s, illetve HHH-s gyermek, aki nem tanulna tovább. A 2012/2013. tanévben továbbtanulási mutatószámait tükrözi az alábbi diagram:

Ezzel kapcsolatban fontos megjegyezni, hogy a HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az iskolából különböző ösztöndíjprogramokban, vagy tehetséggondozó programokban.

4.4.5. Pozitív diszkrimináció a köznevelési intézményekben

Az Óvodában minden esetben tájékoztatják a gyermekek szülőit az ingyenes étkezési lehetőségekről, valamint az óvodáztatási támogatásról.

Az általános iskola tapasztalatai szerint az elmúlt évtizedekben a fiatalok sokkal több, egymástól eltérő viselkedésmintával szembesülnek, mint korábban. A családok - sok esetben megtalálható - gyengülése különösen nehézé teszi az értékek megőrzését és közvetítését, amely széleskörű értékzavart, értékválságot okoz. A kedvezőtlen gazdasági hatások, az érték és normavilág, az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatt növekszik a feszültségszint és csökken a feszültségtűrő-képesség. A tanulóifjúság szociális válsághordozó lett. A káros hatások a tanulók teljesítmény-, viselkedés-, és kapcsolatavarainak formájában jelennek meg. A gyermek- és ifjúságvédelmi munka során tapasztalt rendkívüli tanulói események mögött a leggyakoribb okok a következők:

- család alacsony jövedelmi szintje,
- gyakori a szülők alacsony iskolázottsági szintje,
- rossz lakáskörnyezet, egészségügyi veszélyeztetettség,
- csonka család,
- a család életmódja.

Az okok a tanulók esélyegyenlőtlenségét növelik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökökkel együtt a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók részére igyekszik megtalálni – a szűkös lehetőségek ellenére is - a felzárkóztatás, segítség módját, mellyel enyhül a tanuló szociális hátránya.

Az általános iskola az alábbi hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások nyújtása útján igyekszik enyhíteni a hátrányos gyermekek és családokon:

- szülői értekezleteken az osztályfőnökök takarékos, beosztó, helyes érték centrikus szemléletet közvetítenek a tanulók nevelésével, iskolába járatásával kapcsolatosan,
- a szaktanárok a tankönyvválasztásában fontosnak tartják az alacsonyabb árakon beszerezhető tankönyvek választását,
- biztosítja a törvényben előírt ingyenes tankönyvhöz jutást,
- a tankönyvvásárlására fordítható összeg felhasználásánál – pénzmaradvány – esetén az iskola (az osztályfőnökök, a diákönkormányzat és a szülői munkaközösség egyetértésével) differenciáltan, a rászorultság figyelembevételével támogatja a fizetős tankönyveket vásárló tanulókat,
- koordinálja és motiválja a tanulócsoportok flakon és hulladékgyűjtését, melyek révén a tanulók kirándulásaiban a gyűjtött anyag után kapott összegek mérséklék a rászoruló tanulók kiadásait,
- részt vesz az „Útravaló – Macika - Út a középiskolába” pályázatban, ahol elsősorban a halmozottan hátrányos tanulókat támogatja a pályázati kiírás,
- a pályaválasztás és iskolaválasztás során kiemelt figyelemmel kísérik a HH-s és HHH-s tanulókat,
- több éve már, hogy az iskola minden tanulója részesül - minden nap - az iskolatej elfogyaszthatóságában,
- részt vesz az iskolagyümölcs programban,
- a tanulók részt vesznek a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány Erzsébet – tábor programjában, ahol mindenekelőtt a hátrányos helyzetű tanulókat preferálja a tantestület,
- élő kapcsolatot tart a Katolikus Karitásztól Mélykúti csoportjával, akik évente többször is - a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségével - természetbeni juttatásban részesítik a rászoruló tanulókat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetségdóózó programokban.	Az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése.
Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók vidéken folytatják tanulmányaikat.	Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók Mélykúton történő oktatása lehetőségének megvizsgálása.
A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.	Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül.
2013. augusztus 31. napján lezárul az alternatív nappali ellátás.	Források felkutatása az Alternatív klub további működtetéséhez.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A település népességének nemek szerinti összetételére évek óta az enyhe nőtöbbség jellemző: 2012. évi adatok szerint az állandó népességben a nők 52%-ban, a férfiak 48%-ban vannak jelen. A népesség nemek szerinti megoszlását az életkor függvényében vizsgálva helyi szinten is kimutatható, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1.1. Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Városunkban a nyilvántartott női álláskeresők száma évek óta meghaladja a nyilvántartott férfi álláskeresők számát, bár az utóbbi években a két nem közötti eltérés egyre inkább csökken. Tapasztalataink szerint a roma nők, az 50 év feletti nők és a kisgyermekes anyukák vannak a leginkább hátrányos helyzetben a foglalkoztatás területén. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. A nők esetén további problémát jelent, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1.2. A nők részvétele a foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Önkormányzatunk a 3.2.3. fejezetben már ismertetett Start munkaprogramok közül a mezőgazdasági projekt keretében tudja leginkább segíteni a nők elhelyezkedését. A mezőgazdasági projektben részt vevők 75%-a nő. Ugyanakkor meg kell jegyezni, hogy három munkaprogramban – jellegénél fogva - egyáltalán nem tudunk női munkaerőt alkalmazni. Kifejezetten a nők számára megvalósított képzési program sem a településen, sem a térségben nincs.

5.1.3. Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei

A női munkavállalók körében szintén magas az alapfokú végzettséggel, vagy még azzal sem rendelkező álláskeresők aránya. Ugyancsak jelentős azon női álláskeresők száma, akik rendelkeznek ugyan szakiskolai végzettséggel, azonban azok jellege olyan, amely miatt a végzettségen nem tudják megfelelően hasznosítani a munkaerőpiacon (vagy mert a képzettségre nincs kereslet a településen, vagy éppen a fordítottja, túlkínálat van belőle).

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Településünkön sem bölcsődei, sem családi napközi nem működik. A bölcsőde hiányát enyhíti, hogy az óvoda a 2,5 éves gyermekeket is tudja fogadni a településen.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Településünkön 2008 év óta folyamatosan csökken a várandós anyák és a gyermekek száma, ami egyrészt annak köszönhető, hogy jelentős azon családok száma, amelyek meggondolják, hogy második, harmadik gyermeket merjenek-e vállalni, másrészt a fiatalok a munkalehetőség hiánya miatt még a családalapítás előtt, vagy kisgyermekes családként a munkalehetőség reményében elköltöznek. A családtervezés, az anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik a védőnők – szakmai ismeretátadás

és tanácsadás illetve családlátogatás formájában. Önálló védőnői tanácsadás mindkét védőnő esetében heti 2 óra várandós, valamint heti 2 óra csecsemő és kisgyermek tanácsadás formájában történik a védőnői szolgálatnál. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, azonban a gyermekek felvilágosítása nem csak családtervezéssel kapcsolatosan történik, hanem az egészséges életmódra, környezeti higiéniére, biztonságra, káros szenvedélyekre, betegségekre is kiterjed egészségnevelő órák keretében.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az elkövetett erőszak ténye a családban marad. A gyermekvédelmi és családsegítő szolgáltatások, illetve a jelzőrendszeri (védőnők, iskola, óvoda) tevékenység eredményeként azonban arra ma már egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal kihez fordulhatnak segítségért. Városunkban 2009. évben 5, 2010-2011. években 2-2, míg a 2012. évben 4 alkalommal intézkedtek a rendőrség tagjai családon belüli erőszak miatt. Ezen cselekmények minden esetben magánlakásban történtek, és a bántalmazott személyek vagy nem szenvedtek sérülést, vagy könnyű sérülést szenvedtek. A sértettek magánindítványt egyik esetben sem terjesztettek elő, így a rendőrség részéről ezen esetekben külön feljelentések nem születtek. A sértett magánindítványa alapján büntetőeljárás zaklatás miatt 2011. és 2012. évben is egy-egy személy ellen indult.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen nincs. Az idei évben Jánoshalmán is megszüntetésre került a szolgáltatás - finanszírozási okok miatt. A téli időszakokban az átmeneti otthonok teljesen telítettek, nehezen tudnak felvenni nem az illetékességi területükhöz tartozó családokat. Igény családok átmeneti otthonába történő elhelyezésre az elmúlt időszakban többször is jelentkezett, de sem a kiskunhalasi, sem a kiskunmajsai Menedékváros nem tudott helyet biztosítani az érintettek számára. A krízisközpontok is telítettek és már csak az illetékességi területükről tudnak szülőket gyermekkel fogadni. Szinte reménytelen a nehéz időszakban családot elhelyeztetni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön a nők helyi közéletben betöltött szerepe igen erősnek mondható. Ugyan a 9 fős képviselő-testületben csak 1 fő női képviselő található, ő azonban az alpolgármesteri tisztséget is betölti. A Polgármesteri Hivatal vezetője, valamint két középvezetője ugyancsak nő. A Polgármesteri Hivatal munkatársainak 95 %-a szintén a női nem köréből kerül ki. Ezen túlmenően az önkormányzat által fenntartott négy intézményből három intézmény vezetője nő, ahogy az intézményi munkatársak 81%-a is.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az a régi beidegződés, miszerint a nőnek a konyhában a helye, napjainkban egyre kevésbé megvalósítható, ma már a nők is rá vannak kényszerítve arra, hogy dogozzanak. A család és a karrier összeegyeztetése nem könnyű. A nők nehezebb helyzetben vannak, mint a férfiak, mert a munka mellett ott van a család és a háztartás is. Ahhoz, hogy mindkét helyen megállják a helyüket jó szervezőképességre, hatalmas kitartásra és elszántságra van szükségük.

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint az 50 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a

munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

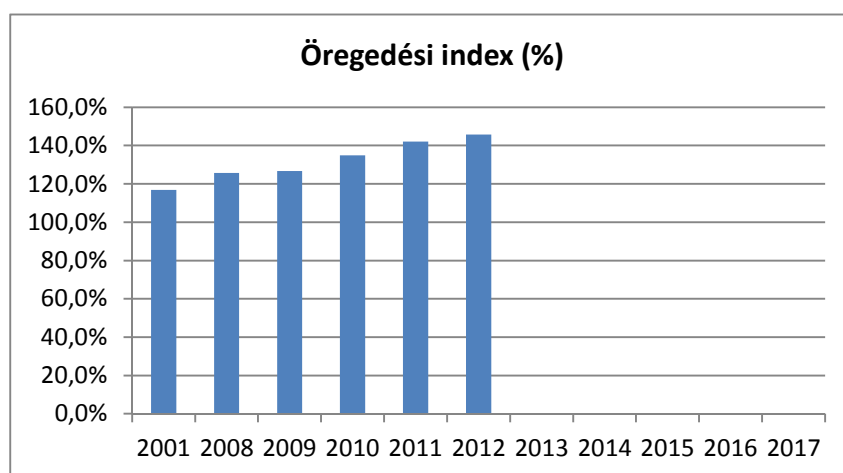
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az elkövetett erőszak ténye a családban marad.	Családon belüli erőszak kezelése.
Nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás.	Önkormányzati szociális bérlakások számának emelése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A település lakosságának életkor szerinti megoszlásában az idősek növekvő aránya tűnik ki. A lakosság 18 %-a gyermek, 82 %-a felnőtt korú. A 19-59 évesek száma közel 57%, az idősek (60 éven felüliek) aránya több mint a lakosság negyede (26%).

A 65 éven felüliek aránya városunkban 20%. Településünkön a természetes fogyás-szaporodás tükrében természetes fogyást figyelhetünk meg, amely veszélyezteti a város társadalmi korosztályi egyensúlyát. A 14 év alatti és a 65 év feletti lakosság arányát illetően erőteljes előregedési folyamatnak lehetünk tanúi, amelyet jól szemléltet az alábbi diagram:

Az időskorú népesség nemek közötti megoszlása igen érdekes jelenséget mutat. Amíg a 0-60 év közötti korosztály esetében a nők és férfiak aránya vagy azonos, vagy a férfiak javára tolódik el,

addig a 60 év feletti lakosság esetén a nők aránya közel kétharmados. Ez a jelenség az egész országban megfigyelhető, és a nők hosszabb élettartamára vezethető vissza.

Az időskorúak helyzetét jelentősen befolyásolja a családi állapotuk, amely alapján megfigyelhető, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya. Városunkban az egyedül élő idős emberek aránya igen magas. Az idős emberek nagy része magányosnak érzi magát, hiszen sokszor egyedül marad, unatkozik, e kettő által izolálódik, amely a szellemi és fizikai aktivitás hanyatlásához vezet, így önellátási képessége beszűkül, elesettség érzete folyamatosan erősödik. Ezen problémák láncolata sok embernél pszichés megbetegedéseket okoz.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.2.1. Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Településünkön a 61 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya elenyésző, évek óta a regisztrált munkanélküliek legfeljebb 0,4 %-át teszik ki. Kicsit kedvezőtlenebb a kép akkor, ha ezt az arányt az 56-60 év feletti korosztállyal egyben vizsgáljuk, hiszen ebben az esetben ez az arány 6 %, és évről évre fokozatosan emelkedő tendenciát mutat. Az idősök munkaerő-piaci helyzetének elemzésekor mindenképpen ki kell emelni, hogy városunkban igen magas a rokkantnyugdíjasok aránya.

6.2.2. Tevékeny idős kor

Tapasztalataink szerint az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységét (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen), azonban erre gyakorlatilag semmilyen esélyük sincs, a térség igen kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzete miatt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. Az idősök egészségügyi, szociális, kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Általánosságban leszögezhető, hogy az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a város minden lakója részére, így az időskorúak részére is biztosított. Az önkormányzat fenti szolgáltatások területén eleget tesz minden kötelező feladatának, továbbá önként vállalt feladatok biztosításával is igyekszik jobb életkörülményeket biztosítani az időskorúak számára (házi segítségnyújtás működtetése a Gondozási Központon keresztül, vagy a J0-s vérvételi pont kialakítása, amelyet jelentős arányban vesznek igénybe az időskorúak).

Az idősök ellátásában intézményi szinten a Gondozási Központ adja a legjelentősebb segítséget. Az intézmény – legfőképpen idősöket érintő - tevékenysége az alábbiakra terjed ki:

- **Étkeztetés:** Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségügyi állapotuk,

fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy fogyatékoságuk miatt. Az étkeztetést a 2012. évben 116 fő vette igénybe, a szolgáltatást igénybe vevőkön belül a 60 év felettek aránya 93,1%.

- Idősek Klubja: Az Idősek Klubja a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak nappali gondozására szolgál. A saját otthonukban élők részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok ápolására, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az itt folyó gondozás célja a hiányzó családi kapcsolatok pótlása, az idős ember egyedüllétének megszüntetése, a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, egészségi állapotának figyelemmel kísérése. A 2012. évben az Idősek Klubjának létszáma 17 fő, a szolgáltatást igénybe vevőkön belül a 60 év felettek aránya 58,8 %.
- Házi segítségnyújtás: A házi segítségnyújtás keretében a napi 4 órát meg nem haladó gondozási szükséglettel rendelkező igénybe vevő részére saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Így a házigondozó feladata az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködés. A házi segítségnyújtást a 2012. évben 27 fő vette igénybe, a szolgáltatást igénybe vevőkön belül a 60 év felettek aránya 96,3%.
- Tanyagondnoki szolgáltatás: Településünkön nem nagy a tanyán élő népesség aránya, azonban a külterületi településrészekben élők többsége időskorú, így az ellátást is zömében ők veszik igénybe. A tanyagondok az alábbi alapfeladatokat látja el:
  - szociális ellátás biztosítása,
  - egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
  - étkeztetésben való részvétel,
  - a helyi szociális szükségletek, egyéb szolgáltatási igények, információk közvetítése az önkormányzat és a külterületi lakosság között.

A tanyagondnoki szolgáltatás hozzájárul a települési hátrányok enyhítéséhez, lehetővé teszi az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutást, segíti az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítését.

- Idősek Otthona: Az Idősek Otthona az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek részre nyújt teljes körű ellátást.
Az Idősek Otthona szolgáltatásai:
  - ápolási, gondozási feladatok ellátása,
  - egészségügyi ellátás: prevenció, higiénés tevékenység,
  - mentálhigiénés ellátás keretén belül: társas kapcsolatok kiépítése, kapcsolat a családdal, kapcsolat a társadalommal, mentálhigiénés gondozás, foglalkoztatás
  - életvezetési problémák megoldásában segítségnyújtás.
  - a lakhatásról való gondoskodás 24 órás felügyelet mellett,
  - napi háromszori étkezés biztosítása,
  - ruházattal és textíliával való ellátás,
  - a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátás biztosítása,
  - mentálhigiénés ellátás biztosítása,
  - a hivatalos ügyekben való segítségnyújtás,
  - a lakók ruházatának, textíliájának mosása, vasalása, javítása,
  - szükség esetén szervezi a foglalkoztatást és ellátja a rehabilitációs és habilitációs feladatokat.

Az Idősek Otthonában ellátott személyek száma a 2012. évben 31 fő volt, a szolgáltatást igénybe vevőkön belül a 60 év felettek aránya 96,8% (a nők aránya ezen belül 73,3 %).

Az intézményrendszer mellett településünkön az utóbbi időben az időskorúak ellátásában egyre nagyobb szerepet vállalnak a civil szervezetek is. Az önkormányzat jelentős segítséget kap e területen a Mozgáskorlátozottak Mélykúti Egyesületétől, a Mélykúti Egyházközségért Alapítványtól, a helyi Karitasz csoporttól, az utcaapostoli hálózattól, illetve a helyi nyugdíjaskluboktól is.

6.3.2. Az idősek informatikai jártassága

Az elszigetelődés problematikáját jelentősen enyhítené, ha az idősek informatikai jártassága növekedne. Egy idei évben végzett helyi felmérés szerint 50 megkérdezett időskorúból 47 fő nem tudja használni a számítógépet, nem tudja mi az az internet. Pedig az internet használata segíthetne az időskorúaknak az elszigeteltség megszüntetésében, saját családjuk fiatal(abb) tagjaival való kapcsolattartásban, valamint abban, hogy lépést tartsanak a változásokkal. Ezt felismerve kezdte meg az idei évbe a Mozgáskorlátozottak Mélykúti Egyesülete és a Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár a „MAMA-PAPA A VILÁGHÁLÓN!” elnevezésű program megvalósítását, amely egy egyszerű számítógép és Internet használatot megismertető tanfolyam elindítását jelenti.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időskorúak egyre gyakrabban válnak bűncselekmény áldozatává. Hogy ez ne történhessen meg a település hivatalos lapjában több alkalommal is közzétesszük a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság bűnmegelőzési célt szolgáló tájékoztató anyagait. Immáron 8 éve rendezzük meg minden év októberében az „Idősek Világnapja” elnevezésű rendezvényünket, amelyen a település 80 év feletti polgárai vesznek részt. Az időskorúak elszigeteltségének enyhítésére, valamint a feleslegessé-válás érzésének megszüntetésére nagyon jó lehetőséget nyújtanak az önkéntességi programok, amelyekbe egyre több helyi civil szervezet is bekapcsolódik.

6.5. Pozitív diszkrimináció

Kifejezetten az idősek pozitív diszkriminációját szolgálja az önkormányzat által nyújtott két szociális ellátási forma, a szemétszállítási segély és a felnőtt gyógyszertámogatás.

A hatályos rendelet szerint szemétszállítási segélyben részesülhet a kérelmező

- a.) egyfős háztartás esetében, ha az ott lakó 2013. január 1-ig a 65. életévét betöltötte és havi jövedelmének összege – igazoltan – nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum két és félszeresét,
- b.) kétfős háztartás esetében, ha legalább az egyik ott lakó 2013. január 1-ig a 65. életévét betöltötte és az egy főre jutó havi jövedelem összege – igazoltan – nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum kétszeresét.

A szemétszállítási segély összege 1000,- Ft / hó.

Az önkormányzat felnőttek részére - kérelemre - gyógyszertámogatás formájában évente négyszer átmeneti segélyt nyújt 8000 Ft összegben. A gyógyszertámogatásra az a 62 év feletti nyugdíjas személy jogosult, akinek a háziorvos által igazolt rendszeres gyógyszerköltsége, vagy az orvos által igazolt gyógyászati segédeszköz - kivéve szemüveg és kontaktlencse – költsége meghaladja az 1 főre jutó jövedelem 15 %-át, feltéve, hogy a családban az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének két és félszeresét nem haladja meg, egyedülélő esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élő idősök aránya.	Az idősök aktivitását célzó programok szervezése.
Az idős emberek gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Az idősök alacsony informatikai jártassága.	Informatikai kompetenciák fejlesztése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a magyar társadalom leghátrányosabb helyzetű csoportjai közé tartoznak, hiszen a fogyatékos személyek jelentős részének helyzetét nem csupán saját egészségi állapota, hanem a társadalmi előítéletek, valamint az akadálymentesség hiánya is jelentősen nehezíti. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint több mint 561 ezer fogyatékossgal élő ember él Magyarországon, vagyis a fogyatékkal élők a népesség több mint 5,6 %-át teszik ki. A népesség fogyatékossg-típus szerinti megoszlását vizsgálva elmondhatjuk, hogy a legjelentősebb a mozgáskorlátozottak aránya, őket követik a látássérültek és a hallássérültek, majd pedig az értelmi fogyatékosok.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Településünkön a fogyatékkal élőkre vonatkozóan sajnálatos módon nem állnak rendelkezésre olyan mérhető statisztikai adatok, amelyek alapján reális képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A csoport esélyegyenlőségének megteremtése érdekében a jövőben szükségesnek látjuk egy olyan átfogó felmérés elvégzése, amelyből kitűnik a településen fogyatékossgal élő személyek száma, jellemzői, problémái. Ezt követően feladatunk olyan környezet működtetése, hogy a fogyatékossgal élő személyek is egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi élet valamennyi területén.

A településen fogyatékkal élők foglalkoztatottságával kapcsolatban mindenképpen szükségesnek látjuk annak kiemelését, hogy a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatása céljából létrejött „Pro-Team” Nonprofit Rehabilitáció Kft. (illetve annak jogelődje) 2003-ban telephelyet létesített városunkban. A mélykúti telephelyen napi 4 munkaórán bér munkában végzik tevékenységüket a dolgozók, akiknek létszáma az évek során ugyan folyamatosan csökkent, azonban még a 2012. évben is 28 fő munkavállalót foglalkoztatott a Kft, amely munkavállalók mindegyike helyi lakos volt.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők (2012. évben 29 fő) és az időskorúak járadékában (2012. évben 7 fő) részesülők vonatkozásában rendelkezünk. Kiemelendő mutatószám lehet még e témakörben a súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési támogatásában részesők száma is, ezen ellátásban a 2012. évben 111 fő részesült településünkön.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos, ezen intézmények 90%-ban akadálymentesítettek. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem rendelkezünk releváns adatokkal a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.	Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.
A foglalkoztatás területén nincs információk arra vonatkozóan, hogy a településen működő vállalkozások és gazdasági társaságok milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkaeerőt.	A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

8.1. A civil szervezetek, az egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése

Mint ahogyan azt már több fejezetben is említettük, településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak, a lakosság nagy számban vesz részt azok programjain. A civil szervezetek az alábbi területeken fejtik ki tevékenységüket:

- sporttevékenység (5 db),
- szabadidős és hobbitevékenység (4 db),
- oktatási tevékenység (3 db),
- szociális tevékenység (3 db)
- kulturális tevékenység (2 db).
- környezetvédelmi tevékenység (2 db)
- polgári védelmi tevékenység (1 db)
- közbiztonság-védelmi tevékenység (1 db),
- egyéb tevékenység (3 db).

Az Önkormányzat – lehetőségeihez mérten - támogatja a civil szervezetek munkáját, működését. Törekszünk arra, hogy a szervezetekkel partneri viszonyt kialakítva a város életének egyre több szegmensébe vonjuk be azokat. A jó együttműködés következménye, hogy az önkormányzati rendezvényeken aktívan részt vesznek ezen szervezetek.

Városunkban több olyan civil kezdeményezés is működik, amelyek nem bejegyzett társadalmi szervezetként funkcionálnak (pl. nyugdíjasklubok, asszonykórus). Ezen szerveződések általában valamelyik bejegyzett civil szervezet, illetve valamelyik önkormányzati intézmény keretén belül fejtik ki tevékenységüket, az önkormányzat a befogadó szervezeten keresztül tudja támogatásukat megvalósítani.

8.2. Az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat és a katolikus egyház kapcsolata példaértékűnek mondható. A katolikus egyház – leginkább a Mélykúti Egyházközségekért Alapítvány munkáján keresztül – hatalmas segítséget nyújt önkormányzatunknak főleg a szociális ellátás területén.

Önkormányzatunk együttműködési megállapodást kötött a Mélykúti Roma Nemzetiségi Önkormányzattal. Az együttműködési megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel (is) támogatja a nemzetiségi önkormányzat működését, a romák számára az egyenlő esélyű hozzáférést az élet bármely területén, illetve támogatja a roma szellemi örökség védelmét. Az Önkormányzat által már évekkorábban létrehozott „Szociálpolitikai Kerekasztal”-nak tagja a települési nemzetiségi önkormányzat képviselője is.

8.3. A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A roma nemzetiségi önkormányzatunk már évek óta együttműködik a településen lévő intézményekkel (általános iskola, óvoda, Művelődési ház és Fenyő Miksa Könyvtár), a jelzőrendszer egyéb tagjaival (családsegítő szolgálat, védőnők, gyermekorvos), valamint a helyi civil szervezetekkel (pl. Karitás). A felsorolt szervezetekkel – az Önkormányzatot kivéve – nem kötött hivatalos együttműködési megállapodás, zömében inkább a gyakorlatban valósul meg az együttműködés. A roma nemzetiségi önkormányzat esélyegyenlőségi tevékenysége leginkább a roma gyerekek felzárkóztatására, tanulmányai előmozdítására, a romák számára kulturális és szabadidős programok szervezésére, foglalkoztatottságunk növelésére irányul.

8.4. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek közül a Mélykúti Cigány Érdekképviseleti Szervezet és a Mélykúti Cigányokért Alapítvány az esélyegyenlőségi célcsoportok közül kifejezetten a romák támogatására alakult. E szervezetek célja a Mélykúton élő romák társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, érdekeinek képviselete, érdekérvényesítése, szociális szolgáltatásnyújtás, egészség-, közösség- és ifjúságfejlesztés, sport- és szabadidős programok szervezése, a cigányság kultúrájának, hagyományainak megőrzése, ápolása.

A gyermekek helyzetének előmozdítására jött létre a Mélykúti Gyermekéért Alapítvány, a Budai Géza Diáksport Közhasznú Egyesület, illetve a Kútfő Alapítvány.

A Mozgáskorlátozottak Mélykúti Egyesülete a mozgásfogyatékos emberek társadalmi esélyegyenlőségét, emberi és állampolgári jogainak védelmét, a mozgáskorlátozott emberek szociális biztonságának, rehabilitációjának, önálló életvitelének elősegítését tűzte ki céljául.

A szociális területen működő civil szervezetek – Mélykúti Egyházközségéért Alapítvány, Nagycsaládosok Mélykúti Egyesülete, Mozgáskorlátozottak Mélykúti Egyesülete – munkájuk révén valamennyi esélyegyenlőségi célcsoport életminőségének jobbá tételéhez hozzájárulnak.

8.5. For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A for-profit szereplők részvételére elsősorban a foglalkoztatással kapcsolatos esélyegyenlőségi feladatok megvalósítása során számítunk. Fontosnak tartjuk, hogy a for-profit szereplők megfelelő tájékoztatást és felvilágosítást kapjanak az esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozó munkavállalók foglalkoztatása lehetőségeiről.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

9.1. A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési és szociális szakemberek. Módszere a személyes és online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az önkormányzat hivatalos honlapján, a www.melykut.hu oldalon közzétételre került, így az állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

9.2. A 9.1. pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A 9.1. pont szerinti szervezetek tervezettel kapcsolatos véleményei a programba a képviselő-testületi ülés előtt beépítésre kerültek. A program végrehajtásával kapcsolatos észrevételeket a HEP Fórum ülésein ismertetni fogjuk, és amennyiben indokolt, az észrevételek a felülvizsgálat során a programba beemelésre kerülnek.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

1.1 A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	<p>Magas a tartós munkanélküliek aránya.</p> <p>A hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik.</p> <p>A mélyszegénységben élők és a romák nagy része az egészségügyi ellátást nem veszi igénybe.</p>	<p>A tartós munkanélküliek magas arányának visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül.</p> <p>Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése.</p> <p>Az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése.</p>
Gyermekek	<p>A HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetséggondozó programokban.</p> <p>Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók vidéken folytatják tanulmányaikat.</p> <p>A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.</p> <p>2013. augusztus 1. napjával lezárul az alternatív nappali ellátás</p>	<p>Az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése.</p> <p>Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók Mélykúton történő oktatása lehetőségének megvizsgálása.</p> <p>A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül.</p> <p>Források felkutatása az Alternatív Klub további működtetéséhez</p>
Idősek	<p>Magas az egyedül élő idősök aránya.</p> <p>Az idős emberek gyakran válnak áldozattá.</p>	<p>Az idősök aktivitását célzó programok szervezése.</p> <p>Az idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.</p>

	Az idősek alacsony informatikai jártassága.	Informatikai kompetenciák fejlesztése.
Nők	A családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az elkövetett erőszak ténye a családban marad. Nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás.	Családon belüli erőszak kezelése. Önkormányzati szociális bérlakások számának emelése.
Fogyatékkal élők	Nem rendelkezünk releváns adatokkal a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan. A foglalkoztatás területén nincs információnk arra vonatkozóan, hogy a településen működő vállalkozások és gazdasági társaságok milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkaerőt.	Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan. A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése.

1.2 A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A tartós munkanélküliek magas arányának visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül. Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése. Az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése	<u>Felelős:</u> polgármester, <u>Partnerek:</u> Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, Mélykúti Roma Nemzetiségi Önkormányzat (MRNÖ) <u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> családgondozók, MRNÖ, civil szervezetek <u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> felnőtt és gyermek házi orvosok, MRNÖ, védőnők
Gyermekek	Az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése. Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók Mélykúton történő oktatása lehetőségének megvizsgálása. Gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül.	<u>Felelős:</u> Szvetnik Joachim Általános Iskola (SZJAI) igazgatója, <u>Partnerek:</u> családgondozók, MRNÖ <u>Felelős:</u> polgármester, <u>Partnerek:</u> SZJAI igazgatója, Klebelsberg Kúnó Intézményfenntartó Központ, <u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> SZJAI, Óvoda, családgondozók, civil szervezetek

	Források felkutatása az Alternatív Klub további működtetéséhez.	<u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> SZJAI, Óvoda, családgondozók, civil szervezetek
Idősek	Az idősek aktivitását célzó programok szervezése,	<u>Felelős:</u> Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója <u>Partnerek:</u> civil szervezetek
	Az idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.	<u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Rendőrség, Bácskomplex S.R. Kft, civil szervezetek,
	Informatikai kompetenciák fejlesztése.	<u>Felelős:</u> Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója, <u>Partnerek:</u> civil szervezetek
Nők	Családon belüli erőszak kezelése.	<u>Felelős:</u> Családsegítő Szolgálat <u>Partnerek:</u> illetékes Rendőrkapitányság, civil szervezetek
	Önkormányzati szociális bérlakások számának emelése.	<u>Felelős:</u> Egészségügyi, Szociális és Ügyrendi Bizottság elnöke <u>Partnerek:</u> Fejlesztési, Ipari és Mezőgazdasági Bizottság,
Fogyatékkal élők	Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.	<u>Felelős:</u> jegyző <u>Partnerek:</u> lakosság, civil szervezetek
	A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése.	<u>Felelős:</u> polgármester <u>Partnerek:</u> Munkaügyi Hivatal, gazdasági társaságok és egyéni vállalkozók,

1.3 Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a helyi esélyegyenlőségi programban meghatározott célcsoportok tagjai ugyanolyan értékkel bíró tagjai a társadalomnak, mint a lakosság más, nem hátrányos csoportjai. Fontos számunkra a mélyszegénységben élők és a romák felemelkedése megteremtésének lehetősége, hátrányos helyzetük csökkentése. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek minőségi életre való esélyei megteremtésének lehetőségét. Folyamatosan odafigyelünk településünk idős lakosságának elszigeteltsége megszüntetésére, az idős korúak aktivitásának megőrzésére. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családon belüli erőszakos esetek minél szélesebb körben történő felderítését., a krízishelyzetbe került nők és családok megsegítését. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők számának és helyzetének feltárására és megismerésére.

Intézkedés címe:	A tartós munkanélküliek magas arányának visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas a tartós munkanélküliek aránya. A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya tartósan az 50 % közelében, vagy azt meghaladó mértéken áll.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános megfogalmazás: A tartós munkanélküliek arányának csökkentése. Rövid és középtávú cél: A tartós munkanélküliek számának kismértékű csökkentése. Hosszú távú cél: A tartós munkanélküliek számának nagyobb arányú csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Munkahelyteremtő pályázatok felkutatása és azok benyújtása. 2. A helyi foglalkoztatók informálása.
Résztevők és felelős	Polgármester, Polgármesteri Hivatal dolgozói
Partnerek	Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, MRNÖ
Határidő(k) pontokba szedve	1. Munkahelyteremtő pályázatok felkutatása és azok benyújtás: 2015. 12. 31. 2. A helyi foglalkoztatók informálása: folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tartósan munkanélküliek közül sikeresen elhelyezkedettek számának növekedése rövidtávon legalább 3 %-kal, középtávon 10 %-kal, hosszútávon legalább 20%-kal. Fenntarthatóság: Pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig, illetve önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A tartós munkanélküliek száma nagymértékben függ az országos munkaerő-piaci helyzettől. Az érintettek nem tudnak megfelelő pályázati forrást felkutatni. A kockázat csökkentés eszközei: A pályázatok minél szélesebb körben történő megismerése.
Szükséges erőforrások	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása, tájékoztató anyagok előállításának költsége. Technikai: pályázati anyagok és tájékoztató anyagok nyomtatás. sokszorosítása.

Intézkedés címe:	Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik, sok esetben megfigyelhető, hogy a hátrányos helyzetű családok „átörökítik” ezen tulajdonságukat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: A hátrányos helyzetből történő kiemelkedés lehetőségének megteremtése és elősegítése. Rövid és középtávú cél: A hátrányos helyzetű családok számának kismértékű csökkentése. Hosszú távú cél: A hátrányos helyzetű családok számának nagyobb arányú csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A település hátrányos helyzetű lakosságának felzárkóztatását és fejlesztését segítő pályázatok felkutatása, benyújtása.
Résztevők és felelős	Polgármester, Polgármesteri Hivatal dolgozói
Partnerek	családgondozók, MRNÖ, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2016. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A hátrányos helyzetű lakosság számának csökkenése rövid- és középtávon legalább 5 %-kal, hosszútávon legalább 10%-kal. Fenntarthatóság: Pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Az érintettek nem tudnak megfelelő pályázati forrást felkutatni. A hátrányos helyzetű lakosság nem tanúsít megfelelő hozzáállást a felzárkóztató programok irányába. A kockázat csökkentés eszközei: A pályázatok minél szélesebb körben történő megismerése. A felzárkóztató programokban való részvétel pozitív hozadékainak hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása. Technikai: pályázati anyagok nyomtatása, sokszorosítása.

Intézkedés címe:	Az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők és a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást – főleg az egészségügyi szakellátásokat - sokkal ritkábban veszi igénybe. Ennek egyik oka a pénzhiány, míg másik oka az egészségtudatos gondolkodás hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: A mélyszegénységben élők és a romák egészségtudatos gondolkodásának kialakítása, annak elérése, hogy a célcsoport indokolt esetben minél nagyobb számban vegye igénybe az egészségügyi ellátást. Rövid és középtávon: annak tudatosítása, hogy fontos az egészségügyi ellátás és a különböző szűrővizsgálatokon való részvétel. Hosszú távon: a mélyszegénységben élők és romák egészségi állapotának javulása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Egészséggel kapcsolatos tájékoztató anyagok készítése. 2. Egészséggel kapcsolatos előadások szervezése.
Résztevők és felelős	Polgármester, Polgármesteri Hivatal dolgozói
Partnerek	felnőtt és gyermek háziorvosok, MRNÖ, védőnők
Határidő(k) pontokba szedve	1. Egészséggel kapcsolatos tájékoztató anyagok készítése: 2014. 12. 31. 2. Egészséggel kapcsolatos előadások szervezése: 2015. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid – és középtávon: az egészségügyi alap- és szakellátásokon a mélyszegénységben élők és romák számának emelkedése. Hosszútávon: A mélyszegénységben élők és a romák egészségi állapotának javulása. Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: a mélyszegénységben élők és a romák nem tanúsítanak megfelelő hozzáállást az egészségtudatosság iránt. A kockázat csökkentés eszközei: az egészségügyi ellátások népszerűsítése, a pozitív hozadékok minél szélesebb körben történő hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Humán: tájékoztató anyagokat összeállító szakember, védőnők, háziorvosok. Pénzügyi: tájékoztató anyagok előállításának költsége, előadók költségei. Technikai: tájékoztató anyagok legyártása, sokszorosítása.

Intézkedés címe:	Az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetség-gondozó programokban. A legutóbbi két tanévben mindössze 5 illetve 8 fő vett részt tehetséggondozó programban.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: A HH-s és a HHH-s tanulók továbbtanulási esélyeinek növelése.</p> <p>Rövid és középtávú cél: Az esélyteremtő programokban (Útravaló ösztöndíjprogram, Arany János Tehetséggondozó Program stb.) résztvevő tanulók számának növelése.</p> <p>Hosszú távú cél: A HH-s és a HHH-s tanulók továbbtanulási mutatószámainak javítása.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>1. A tanulók és a pedagógusok ösztönzése a közös pályázásra, a szülőkkel való kommunikáció erősítése.</p> <p>2. Kapcsolatfelvétel azokkal az iskolákkal, amelyek ebben nagy gyakorlattal rendelkeznek</p>
Résztvevők és felelős	Szvetnik Joachim Általános Iskola igazgatója
Partnerek	családgondozók, MRNÖ
Határidő(k) pontokba szedve	<p>1. A tanulók és a pedagógusok ösztönzése a közös pályázásra, a szülőkkel való kommunikáció erősítése: 2014. 08. 31.</p> <p>2. Kapcsolatfelvétel azokkal az iskolákkal, amelyek ebben nagy gyakorlattal rendelkeznek: 2015. 12. 31.</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid és középtávon: az esélyteremtő programokban részt vevő tanulók számának megduplázása.</p> <p>Hosszútávon: a HH-s és HHH-s tanulók továbbtanulási mutatóinak javulása.</p> <p>Fenntarthatóság: Fenntartói döntés alapján folyamatosan fenntartható.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: a HH-s és HHH-s tanulók szülei nem ismerik fel az esélyteremtő programokban való részvétel fontosságát. A kockázat csökkentés eszközei: a programokban való részvétel pozitív hozadékainak minél szélesebb körben történő hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Humán: pedagógusok.

Intézkedés címe:	Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók Mélykúton történő oktatása lehetőségének megvizsgálása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók (kb. 20 fő) vidéken folytatják tanulmányaikat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: A jelenleg integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI- tanulók helyi általános iskolában integrált keretek között történő oktatása.</p> <p>Rövidtávú cél: Az érintett szervezetek között megfelelő párbeszéd kialakítása a témában.</p> <p>Középtávú cél: A jelenleg integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók helyi általános iskolában történő tanulása lehetőségének megteremtése.</p> <p>Hosszú távú cél: Az integrált oktatás személyi és tárgyi feltételeinek javítása, a helyi általános iskola létszámának növelése.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Egyeztető tárgyalások megtartása, pozitív döntés esetén a személyi és tárgyi feltételek érintettek részéről történő biztosítása.
Részvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	SZJÁI igazgatója, Klebelsberg Kúnó Intézményfenntartó Központ,
Határidő(k) pontokba szedve	Egyeztető tárgyalások megtartása: 2013. 12. 31. Pozitív döntés esetén a személyi és tárgyi feltételek érintettek részéről történő biztosítása: 2015. 08. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid és középtávon: Nő az integráltan oktatott SNI-tanulók száma a helyi általános iskolában.</p> <p>Hosszútávon: Nő a tanulók létszáma a helyi általános iskolában.</p> <p>Fenntarthatóság: Fenntartói döntés alapján folyamatosan fenntartható.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>Kockázat: A fenntartói és működtetési feladatok kettéválasztásából adódó esetleges véleménykülönbségek.</p> <p>Kockázat csökkentés eszközei: A pozitív hozadékok hangsúlyozása.</p>
Szükséges erőforrások	<p>Humán: gyógypedagógusok alkalmazása.</p> <p>Pénzügyi: személyi és tárgyi feltételek biztosításának költsége.</p> <p>Technikai: az integrált oktatáshoz szükséges technikai feltételek megteremtése.</p>

Intézkedés címe:	A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A helyi ellátórendszer megelőző tevékenysége ellenére a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat településünkön. A veszélyeztetett gyermekek száma folyamatosan és nagy mértékben emelkedik, az elmúlt két évben mindkét évben 60%-nál magasabb volt az emelkedés aránya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése. Rövid és középtávú cél: Az érintett gyermekek részére olyan szabadidős programok szervezése, amely a szabadidő hasznos eltöltését célozza. Hosszú távú cél: A veszélyeztetett gyermekek számának csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Pályázatok felkutatása, benyújtása. 2. Szabadidős programok szervezése, népszerűsítése az érintett célcsoport körében.
Résztevők és felelős	Polgármester
Partnerek	SZJÁI, Óvoda, családgondozók, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1. Pályázatok felkutatása, benyújtása: 2014. 06. 30. 2. Szabadidős programok szervezése, népszerűsítése az érintett célcsoport körében: 2015. 06. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid és középtávon: A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának kismértékű csökkenése. Hosszútávon: A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának legalább 30%-kal történő csökkenése. Fenntarthatóság: Pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A gyermekek és szüleik nem tanúsítanak megfelelő érdeklődést a programok iránt. Kockázat csökkentés eszközei: A programokban való részvétel pozitív hozadékainak hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs, szabadidős munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása, személyi feltételek biztosításának költsége. Technikai: pályázati anyagok nyomtatása, sokszorosítása, helyiség biztosítása a szabadidős programokhoz.

Intézkedés címe:	Források felkutatása az Alternatív Klub további működtetéséhez.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	2013. augusztus 1. napjával lezárul az alternatív nappali ellátás, amely keretében napi szinten kb. 30 – 40 gyermek jelenik meg a közösségi szintéren, akik leginkább hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Az alternatív nappali ellátás további biztosítása. Rövid és középtávú cél: a 10-18 éves csellengő gyermekek számára megfelelő közösségi szintér biztosítása. Hosszú távú cél: Az alternatív nappali ellátás biztosításával a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat felkutatása és benyújtása.
Résztevők és felelős	Polgármester
Partnerek	SZJÁI, Óvoda, családgondozók, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid és középtávon: Az alternatív nappali ellátás további biztosítása. Hosszútávon: A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának csökkenése. Fenntarthatóság: A projekt fenntartási időszakáig.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Az érintettek nem tudnak megfelelő pályázati forrást felkutatni. A kockázat csökkentés eszközei: A felzárkóztató programokban való részvétel pozitív hozadékainak hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása. Technikai: pályázati anyagok nyomtatása, sokszorosítása.

Intézkedés címe:	Családon belüli erőszak kezelése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az elkövetett erőszak ténye a családban marad. Városunkban 2009. évben 5, 2010-2011. években 2-2, míg a 2012. évben 4 alkalommal intézkedtek a rendőrség tagjai családon belüli erőszak miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: A családon belüli erőszakos esetek minél szélesebb körben történő felderítése, a családon belüli erőszak csökkentése, annak tudatosítása, hogy érintettségek esetén mely szervekhez lehet fordulni.</p> <p>Rövid és közép távú cél: Felhívni a figyelmet a családon belüli erőszak problémájára, az abból való kiút-keresés eszközeire.</p> <p>Hosszú távú cél: A családon belüli erőszak felszínre kerülése, ezáltal csökkentése, valamint megelőzése.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tájékoztató előadások tartása a családon belüli erőszak témaköréből, az erőszakra utaló jelek felismeréséről, valamint arról, hogy hová lehet fordulni segítségért. 2. Tájékoztató anyagok, szórólapok kibocsátása e témakörben.
Részvevők és felelős	Családsegítő Szolgálat
Partnerek	Illetékes Rendőrkapitányság, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapcsolatfelvétel az előadásokat tartó szakemberekkel: 2013. december 31. 2. Tájékoztató előadások tartása a családon belüli erőszak témaköréből, az erőszakra utaló jelek felismeréséről, valamint arról, hogy hová lehet fordulni segítségért: 2014. június 30. 3. Tájékoztató anyagok, szórólapok kibocsátása a témakörből, valamint a tájékoztató anyagok eljuttatása az érintettekhez: 2015. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid és középtávon: az előadásokon részt vevők száma.</p> <p>Hosszú távon: A felderített családon belüli erőszakos cselekmények számának növekedése.</p> <p>Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: A félelem miatt eltitkolják a családon belüli erőszakot elszenvedők az erőszak, bántalmazás tényét. Kockázatcsökkentés: megfelelő tájékoztatás
Szükséges erőforrások	<p>Humán: szakemberek az előadások tartásához, illetve a tájékoztató anyagok megírásához.</p> <p>Pénzügyi: szakemberek díja, tájékoztató anyagok költsége.</p> <p>Technikai: tájékoztató anyagok nyomtatása, sokszorosítása</p>

Intézkedés címe:	Önkormányzati szociális bérlakások számának emelése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen. Igény családok átmeneti otthonába történő elhelyezésre az elmúlt időszakban többször is jelentkezett, de sem a kiskunhalasi, sem a kiskunmajsai Menedékváros nem tudott helyet biztosítani az érintettek számára.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Krízishelyzetbe került családok átmeneti megsegítése. Rövid távú cél: Megfelelő lakások felkutatása. Középtávú cél: A szociális bérlakások számának emelése. Hosszú távú cél: A krízishelyzetbe került családok részére megfelelő segítség nyújtása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szociális bérlakásoknak való lakások felkutatása és kialakítása.
Részvevők és felelős	Egészségügyi, Szociális és Ügyrendi Bizottság elnöke
Partnerek	Fejlesztési, Ipari és Mezőgazdasági Bizottság,
Határidő(k) pontokba szedve	2014. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az önkormányzati szociális bérlakások számának növelése. Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Nem sikerül pénzügyi fedezetet találni a szociális bérlakások kialakítására. Kockázat csökkentés eszközei: Pályázati források felkutatása.
Szükséges erőforrások	Humán: a bérlakások kialakításához szükséges dolgozói állomány. Pénzügyi: a bérlakások kialakításának költsége.

Intézkedés címe:	Az idősek aktivitását célzó programok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak helyzetét jelentősen befolyásolja a családi állapotuk, amely alapján megfigyelhető, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Városunkban az egyedül élő idősek aránya igen magas.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Az idősek aktivitásának növelése. Rövid- és középtávú cél: A meglévő aktivitást célzó szabadidős és kulturális programok fenntartása, újak szervezése. Hosszú távú cél: Az idős emberek izoláltságának megszüntetése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Folyamatban lévő szabadidős és kulturális programok fenntartása. 2. Új aktivitást célzó programok szervezése.
Résztevők és felelős	Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1. Folyamatban lévő szabadidős és kulturális programok fenntartása: folyamatos 2. Új aktivitást célzó programok szervezése: 2016. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid és középtávon: A programokon részt vevők számának megőrzése, illetve növelése. Hosszú távon: Az elszigetelődött idős emberek számának csökkentése. Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Az idős emberek egy része nem szívesen mozdul ki otthonából. Kockázat csökkentés eszközei: Az aktivitás hozadékainak hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	Humán: művelődésszervezők, önkéntesek Pénzügyi: programok megvalósításának költségei. Technikai: helyszín biztosítása.

Intézkedés címe:	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak egyre gyakrabban válnak bűncselekmény áldozatává.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Az idősek biztonságérzetének növelése. Rövid és középtávú cél: A rendőrséggel történő kapcsolatfelvétel keretében létrejőjön egy időseknek szóló bűnmegelőzési előadássorozat. Hosszú távú cél: Az idősek kárára elkövetett bűncselekmények számának csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel annak érdekében, hogy létrejőjön egy időseknek szóló bűnmegelőzési előadássorozat. 2. Az időseknek szóló előadássorozatok szervezése.
Résztevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Rendőrség, Bácskomplex S.R. Kft, civil szervezetek,
Határidő(k) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel: 2014. 06. 30. 2. Az időseknek szóló előadássorozatok szervezése: 2015. 06. 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid és középtávon: Az előadásokon részt vevők száma. Hosszútávon: Az idős személyek ellen elkövetett bűncselekmények számának csökkenése. Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Az idősek nem értesülnek az előadássorozatról, illetve azon nem vesznek részt megfelelő létszámban. Nem ismert, hogy a rendőrség mekkora kapacitással rendelkezik a feladat megvalósítására. A kockázat csökkentés eszköze: információkérés a rendőrségtől a kapacitásra vonatkozóan, minden lehetséges fórumon tájékoztatni az időseket.
Szükséges erőforrások	Humán: bűnmegelőzési előadók. Pénzügyi: előadók költségei. Technikai: helyszín biztosítása.

Intézkedés címe:	Informatikai kompetenciák fejlesztése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek alacsony informatikai jártassága. Egy helyi felmérés szerint 50 megkérdezett időskorúból 47 fő nem tudja használni a számítógépet, nem tudja mi az az internet.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: A digitális esélyegyenlőség biztosítása, az időskorúak informatikától való idegenkedésének megszüntetése.</p> <p>Rövid és középtávú cél: Az időskorúak informatika iránti érdeklődésének felkeltése, az informatikától való félelmek eloszlátása.</p> <p>Hosszú távú cél: Az időskorúak elszigeteltségének megszüntetése, segítségnyújtás abban, hogy az idős emberek is lépést tartsanak a változásokkal.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>1. A digitális világról szóló tájékoztató anyagok készítése az idősek részére.</p> <p>2. Számítógép- és internet használati órák, tanfolyamok tartása.</p>
Résztevők és felelős	Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	<p>1. Tájékoztató anyagok készítése: 2014. 03. 31.</p> <p>3. Tanfolyamok tartása: 2014. 12. 31.</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid és középtávon: A tanfolyamok iránt érdeklődők száma, az órákon részt vevők száma.</p> <p>Hosszútávon: Az elszigetelődött idős emberek számának csökkenése.</p> <p>Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: nem sikerül eloszlítani az idős emberek informatikától való félelmét. A kockázat csökkentés eszköze: az informatikai jártasság hozadékának hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	<p>Humán: informatikában jártas dolgozók.</p> <p>Pénzügyi: előadók költségei.</p> <p>Technikai: helyszín biztosítása.</p>

Intézkedés címe:	Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nem rendelkezünk releváns adatokkal a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.</p> <p>Rövid és középtávú cél: a fogyatékkal élők helyzetének megismerése és abból következtetések levonása.</p> <p>Hosszú távú cél: A következtetések alapján szükséges további intézkedések megtervezése.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>1. A fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozó anonim adatok összegyűjtése és abból adatbázis létrehozása.</p> <p>2. A lakosság részére kérdőívek kiküldése, azok összegyűjtése, adatainak értékelése, következtetések levonása.</p>
Résztevők és felelős	Jegyző, esélyegyenlőségi munkatárs
Partnerek	lakosság, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	<p>1. A kérdőív elkészítésére: 2014. 02. 28.</p> <p>2. A kérdőívek kiküldésére, és visszaérkezésére: 2014. 04. 15.</p> <p>3. A kérdőívek értékelésére, következtetések levonására: 2014. 06. 30.</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid és középtávon: A visszaérkezett kérdőívek száma.</p> <p>Hosszútávon: Az adatbázisból levont következtetések alapján megtett intézkedések száma.</p> <p>Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Mivel az adatszolgáltatás önkéntes, ennek sokan nem tesznek eleget. A kockázat csökkentés eszközei: anonim kérdőív, valamint az adatgyűjtés eredményessége esetén, a pozitív hozadékok felvázolása.
Szükséges erőforrások	<p>Humán: szociális ügyintéző, esélyegyenlőségi munkatárs.</p> <p>Pénzügyi: kérdőívek költségei.</p> <p>Technikai: kérdőívek sokszorosítása.</p>

Intézkedés címe:	A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A foglalkoztatás területén nincs információnk arra vonatkozóan, hogy a településen működő vállalkozások és gazdasági társaságok milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkaerőt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Általános cél: A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének segítése, a fogyatékkal élő foglalkoztatottak számának növelése.</p> <p>Rövid távú cél: Felmérni azt, hogy a településen működő cégek, vállalkozások milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkavállalót.</p> <p>Középtávú cél: A munkaadók tájékoztatása a fogyatékos személyeket érintő foglalkoztatási kérdésekről, a fogyatékkal élők foglalkoztatásának előnyeiről.</p> <p>Hosszú távú: a foglalkoztatottak számának növelése.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>1. A település foglalkoztatóinak megkeresése annak érdekében, hogy adatot gyűjtsünk arról, hogy a vállalkozások, gazdasági társaságok milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkavállalót.</p> <p>2. A munkaadók tájékoztatása a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásával kapcsolatos információkról.</p>
Résztevők és felelős	Polgármester, Polgármesteri Hivatal dolgozói
Partnerek	Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, vállalkozások és gazdasági társaságok.
Határidő(k) pontokba szedve	<p>Érintett cégekkel, vállalkozásokkal, munkaadókkal kapcsolatfelvétel: 2013. december 31.</p> <p>Adatgyűjtés arról, hogy a településen működő cégek, vállalkozások milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkaerőt: 2016. június 30.</p> <p>A munkaadók tájékoztatása a fogyatékos személyek foglalkoztatásával kapcsolatos információkról: 2014. 06. 30.</p>
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Rövid és középtávon: Érdeklődő foglalkoztatók száma.</p> <p>Hosszú távon: Fogyatékkal élő munkavállalók számának növekedése.</p> <p>Fenntarthatóság: Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: a foglalkoztatók nem megfelelő hozzáállása: Kockázat csökkentés eszközei: a pozitív hozadékok hangsúlyozása.
Szükséges erőforrások	<p>Humán: szociális ügyintéző, esélyegyenlőségi munkatárs.</p> <p>Pénzügyi: tájékoztatók előállításának költségei.</p> <p>Technikai: tájékoztatók sokszorosítása.</p>

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1.	A tartós munkanélküliek magas arányának visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül.	A településen magas a tartós munkanélküliek aránya.	Általános megfogalmazás: A tartós munkanélküliek arányának csökkentése. Rövid és középtávú cél: A tartós munkanélküliek számának kissé mértékű csökkentése. Hosszú távú cél: A tartós munkanélküliek számának nagyobb arányú csökkentése.	Gazdasági Program Szociális Szolgáltatás-szervezési Koncepció	1. Munkahelyteremtő pályázatok felkutatása és azok benyújtása. 2. A helyi foglalkoztatók informálása.	Polgármester <u>Partnerek:</u> Munkaügyi Hivatal, MRNÖ	1. Munkahelyteremtő pályázatok felkutatása és azok benyújtása: 2015. 12. 31. 2. A helyi foglalkoztatók informálása: folyamatos.	Tartósan munkanélküliek közül sikeresen elhelyezkedettek számának növekedése rövidtávon legalább 3 %-kal, középtávon 10 %-kal, hosszútávon legalább 20%-kal.	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása, tájékoztató anyagok előállításának költsége. Technikai: pályázati anyagok és tájékoztató anyagok nyomtatása, sokszorosítása.	Pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig, illetve önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.
2.	Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése.	A hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül	Általános cél: A hátrányos helyzetből történő kiemelkedés	Gazdasági Program Szociális	A település hátrányos helyzetű lakosságának felzárkóztatása	Polgármester <u>Partnerek:</u> család gondozók, MRNÖ,	2016. 12. 31.	A hátrányos helyzetű lakosság számának csökkenése	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs Pénzügyi:	Pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig.

		öröklődik.	lehetőségének megteremtése és elősegítése. Rövid és középtávú cél: A hátrányos helyzetű családok számának kismértékű csökkentése. Hosszú távú cél: A hátrányos helyzetű családok számának nagyobb arányú csökkentése.	Szolgáltatás-szervezési Koncepció	t és fejlesztését segítő pályázatok felkutatása, benyújtása.	civil szervezetek		középtávon legalább 5 % -kal, hosszútávon legalább 10% -kal.	pályázati önrész finanszírozása Technikai: pályázati anyagok nyomtatása, sokszorosítása	
3.	Az egészségtudatos gondolkodás ösztönzésének elősegítése.	A mélyszegénységben élők és a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást – főleg az egészségügyi szakellátásokat - sokkal ritkábban veszi igénybe.	Általános cél: A mélyszegénységben élők és a romák egészségtudatos gondolkodásának kialakítása, annak elérése, hogy a célcsoport indokolt esetben minél nagyobb számban vegye igénybe az egészségügyi ellátást. Rövid és középtávon: annak tudatosítása,	Szociális Szolgáltatás-szervezési Koncepció	1. Egészséggel kapcsolatos tájékoztató anyagok készítése. 2. Egészséggel kapcsolatos előadások szervezése.	Polgármester <u>Partnerek:</u> felnőtt és gyermek házi orvosok, MRNŐ, védőnők	1. Egészséggel kapcsolatos tájékoztató anyagok készítése: 2014. 12. 31. 2. Egészséggel kapcsolatos előadások szervezése: 2015. 12. 31.	Rövid – és középtávon: az egészségügyi alap- és szakellátásokon a mélyszegénységben élők és a romák számának emelkedése. Hosszútávon: A mélyszegénységben élők és a romák egészségi állapotának javulása.	Humán: tájékoztató anyagokat összeállító szakember, védőnők, házi orvosok. Pénzügyi: tájékoztató anyagok előállításának, költsége, előadók költségei. Technikai: tájékoztató anyagok legyártása, sokszorosítása.	Önkormányzati döntés alapján folyamatosan fenntartható.

			<p>hogy fontos az egészségügyi ellátás és a különböző szűrővizsgálatok on való részvétel.</p> <p>Hosszú távon: a mélyszegénységben élők és romák egészségi állapotának javulása.</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1.	<p>Az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése.</p>	<p>A HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetség-gondozó programokban.</p>	<p>Általános cél: A HH-s és a HHH-s tanulók továbbtanulási esélyeinek növelése.</p> <p>Rövid és középtávú cél: Az esélyteremtő programokban (Útravaló ösztöndíjprogram, Arany János Tehetséggondozó Program stb.) résztvevő tanulók számának növelése.</p> <p>Hosszú távú cél: A HH-s és a HHH-s tanulók</p>	<p>Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési terv</p>	<p>1. A tanulók és a pedagógusok ösztönzése a közös pályázásra, a szülőkkel való kommunikáció erősítése.</p> <p>2. Kapcsolatfelvétel azokkal az iskolákkal, amelyek ebben nagy gyakorlattal rendelkeznek.</p>	<p>Szvetnik Joachim Általános Iskola (SZJAI) igazgatója</p> <p><u>Partnerek:</u> családgondozók, MRNÖ</p>	<p>1. A tanulók és a pedagógusok ösztönzése a közös pályázásra, a szülőkkel való kommunikáció erősítése: 2014. 08. 31.</p> <p>2. Kapcsolatfelvétel azokkal az iskolákkal, amelyek ebben nagy gyakorlattal rendelkeznek: 2015. 12. 31.</p>	<p>Rövid és középtávon: az esélyteremtő programokban részt vevő tanulók számának megduplázása.</p> <p>Hosszútávon: a HH-s és HHH-s tanulók továbbtanulási mutatóinak javulása.</p>	<p>Humán: pedagógusok</p>	<p>Fenntartói döntés alapján folyamatosan fenntartható.</p>
----	--	--	--	--	---	---	---	--	---------------------------	---

			továbbtanulási mutatószámainak javítása.							
2.	Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók Mélykúton történő oktatása lehetőségének megvizsgálása.	Az integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók vidéken folytatják tanulmányaikat.	Általános cél: A jelenleg integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók helyi általános iskolában integrált keretek között történő oktatása. Rövidtávú cél: Az érintett szervezetek között megfelelő párbeszéd kialakítása a témában. Középtávú cél: A jelenleg integráltan nem oktatható általános iskolás korú SNI-tanulók helyi általános iskolában történő tanulása lehetőségének megteremtése. Hosszú távú cél: Az integrált oktatás személyi	---	Egyeztető tárgyalások megtartása, pozitív döntés esetén a személyi és tárgyi feltételek érintettek részéről történő biztosítása.	Polgármester <u>Partnerek:</u> SZJAI igazgatója, Klebelsberg Kuno Intézményfenntartó Központ,	Egyeztető tárgyalások megtartása: 2013. 12. 31. Pozitív döntés esetén a személyi és tárgyi feltételek érintettek részéről történő biztosítása: 2015. 08. 31.	Rövid és középtávon: Nő az integráltan oktatott SNI-tanulók száma a helyi általános iskolában. Hosszútávon: Nő a tanulók létszáma a helyi általános iskolában.	Humán: gyógypedagógusok alkalmazása. Pénzügyi: személyi és tárgyi feltételek biztosításának költsége. Technikai: az integrált oktatáshoz szükséges technikai feltételek megteremtése.	Fenntartói döntés alapján folyamatosan fenntartható

			és tárgyi feltételeinek javítása, a helyi általános iskola létszámának növelése.							
3.	A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül.	A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma növekvő tendenciát mutat.	Általános cél: A gyermekek veszélyeztettségének megelőzése. Rövid és középtávú cél: Az érintett gyermekek részére olyan szabadidős programok szervezése, amely a szabadidő hasznos eltöltését célozza. Hosszú távú cél: A veszélyeztetett gyermekek számának csökkentése.	Szociális Szolgáltatás-szervezési Konceptió Bűnmegelőzési Konceptió	1. Pályázatok felkutatása, benyújtása. 2. Szabadidős programok szervezése, népszerűsítése az érintett célcsoport körében.	Polgármester <u>Partnerek:</u> SZJAI, Óvoda, családgondozók, civil szervezetek	1. Pályázatok felkutatása, benyújtása: 2014. 06. 30. 2. Szabadidős programok szervezése, népszerűsítése az érintett célcsoport körében: 2015. 06. 30.	Rövid és középtávon: A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának kismértékű csökkenése. Hosszútávon: A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának legalább 30%-kal történő csökkenése.	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs, szabadidős munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása, személyi feltételek biztosításának költsége. Technikai: pályázati anyagok nyomtatása, sokszorosítása, helyiség biztosítása a szabadidős programokhoz.	Pályázat esetén a projekt fenntartási időszakáig.
4.	Források felkutatása az Alternatív Klub további működtetéséhez.	2013. augusztus 1. napjával lezárul az alternatív nappali ellátás.	Általános cél: Az alternatív nappali ellátás további biztosítása. Rövid és középtávú cél: a 10-18 éves	Gazdasági Program Szociális Szolgáltatás-szervezési Konceptió	Pályázat felkutatása és benyújtása.	Polgármester <u>Partnerek:</u> SZJAI, Óvoda, családgondozók, civil szervezetek	2013. 12. 31.	Rövid és középtávon: Az alternatív nappali ellátást igénybe vevők számának fenntartása és növelése.	Humán: pályázatokkal foglalkozó munkatárs. Pénzügyi: pályázati önrész finanszírozása. Technikai:	A projekt fenntartási időszakáig.

			<p>csellengő gyermekek számára megfelelő közösségi szintér biztosítása.</p> <p>Hosszú távú cél: Az alternatív nappali ellátás biztosításával a gyermekek veszélyeztettségének megelőzése.</p>					<p>Hosszútávon: A veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának csökkenése.</p>	<p>pályázati anyagok nyomtatása, sokszorosítása.</p>	
III. A nők esélyegyenlősége										
1.	Családon belüli erőszak kezelése.	A családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az elkövetett erőszak ténye a családban marad.	<p>Általános cél: A családon belüli erőszakos esetek minél szélesebb körben történő felderítése, a családon belüli erőszak csökkentése, annak tudatosítása, hogy érintettség esetén mely szervekhez lehet fordulni.</p> <p>Rövid és közép távú cél: Felhívni a figyelmet a családon belüli erőszak problémájára, az abból való kiút-</p>	Bűnmegelőző ési Koncepció	1. Tájékoztató előadások tartása a családon belüli erőszak témaköréből, az erőszakra utaló jelek felismeréséről, valamint arról, hogy hová lehet fordulni segítségért. 2. Tájékoztató anyagok, szórólapok kibocsátása e témakörben.	Családsegítő Szolgálat Partnerek: illetékes Rendőrkapitányság, civil szervezetek	1. Kapcsolatfelvétel az előadásokat tartó szakemberekkel: 2013. december 31. 2. Tájékoztató előadások tartása a családon belüli erőszak témaköréből, az erőszakra utaló jelek felismeréséről, valamint arról, hogy hová lehet fordulni segítségért: 2014. június 30. 3. Tájékoztató	Rövid és középtávon: az előadásokon részt vevők száma. Hosszú távon: A felderített családon belüli erőszakos cselekmények számának növekedése.	Humán: szakemberek az előadások tartásához, illetve a tájékoztató anyagok megírásához. Pénzügyi: szakemberek díja, tájékoztató anyagok költsége. Technikai: tájékoztató anyagok nyomtatása, sokszorosítása	Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható.

			keresés eszközeire. Hosszú távú cél: A családon belüli erőszak felszínre kerülése, ezáltal csökkentése, valamint megelőzése.				anyagok, szórólapok kibocsátása a témakörből, valamint a tájékoztató anyagok eljuttatása az érintettekhez: 2015. december 31.			
2.	Önkormányzati szociális bérlakások számának emelése.	Nincs krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás a településen.	Általános cél: Krízishelyzetbe került családok átmeneti megsegítése. Rövid távú cél: Megfelelő lakások felkutatása. Középtávú cél: A szociális bérlakások számának emelése. Hosszú távú cél: A krízishelyzetbe került családok részére megfelelő segítség nyújtása.	Szociális Szolgáltatás-szervezési Konceptió	Szociális bérlakásoknak való lakások felkutatása és kialakítása.	Egészségügyi, Szociális és Ügyrendi Bizottság elnöke <u>Partnerek:</u> Fejlesztési, Ipari és Mezőgazdasági Bizottság,	2014. 12. 31.	Az önkormányzati szociális bérlakások számának növelése.	Humán: a bérlakások kialakításához szükséges dolgozói állomány. Pénzügyi: a bérlakások kialakításának költsége.	Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható

IV. Az idők esélyegyenlősége

1.	Az idők	Magas az	Általános cél:	Szociális	1.	Művelődési	1.	Rövid és	Humán:	Önkormányzat
----	---------	----------	----------------	-----------	----	------------	----	----------	--------	--------------

	aktivitását célzó programok szervezése.	egyedül élő idősök aránya.	Az idősök aktivitásának növelése. Rövid- és középtávú cél: A meglévő aktivitást célzó szabadidős és kulturális programok fenntartása, újak szervezése. Hosszú távú cél: Az idős emberek izoláltságának megszüntetése.	Szolgáltatás-tervezési Koncepció	Folyamatban lévő szabadidős és kulturális programok fenntartása. 2. Új aktivitást célzó programok szervezése.	Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója <u>Partnerek:</u> civil szervezetek	Folyamatban lévő szabadidős és kulturális programok fenntartása: folyamatos 2. Új aktivitást célzó programok szervezése: 2016. 12. 31.	középtávon: A programokon részt vevők számának megőrzése, illetve növelése. Hosszú távon: Az elszigetelődött idős emberek számának csökkentése.	művelődésszervezők, önkéntesek Pénzügyi: programok megvalósításának költségei. Technikai: helyszín biztosítása.	i döntés esetén folyamatosan fenntartható
2.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.	Az idős emberek gyakran válnak áldozattá.	Általános cél: Az idősök biztonságérzetének növelése. Rövid és középtávú cél: A rendőrséggel történő kapcsolatfelvétel keretében létrejön egy idősöknek szóló bűnmegelőzési előadásorozat. Hosszú távú cél: Az idősök kárára elkövetett bűncselekmények számának csökkentése.	Bűnmegelőzési Koncepció	1. Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel. 2. Az idősöknek szóló előadásorozatok szervezése.	Polgármester <u>Partnerek:</u> Rendőrség, Bácskomplex S.R. Kft, civil szervezetek,	1. Kapcsolatfelvétel a rendőrséggel: 2014. 06. 30. 2. Az idősöknek szóló előadásorozatok szervezése: 2015. 06. 30.	Rövid és középtávon: Az előadásokon részt vevők száma. Hosszútávon: Az idős személyek ellen elkövetett bűncselekmények számának csökkenése.	Humán: bűnmegelőzési előadók. Pénzügyi: előadók költségei. Technikai: helyszín biztosítása.	Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható

3.	Informatikai kompetenciák fejlesztése.	Az idősek alacsony informatikai jártassága.	<p>Általános cél: A digitális esélyegyenlőség biztosítása, az időskorúak informatikától való idegenkedésének megszüntetése.</p> <p>Rövid és középtávú cél: Az időskorúak informatika iránti érdeklődésének felkeltése, az informatikától való félelmek eloszlátása.</p> <p>Hosszú távú cél: Az időskorúak elszigeteltségének megszüntetése, segítségnyújtás abban, hogy az idős emberek is lépést tartsanak a változásokkal.</p>	---	<p>1. A digitális világról szóló tájékoztató anyagok készítése az idősek részére.</p> <p>2. Számítógép- és internet használati órák, tanfolyamok tartása.</p>	<p>Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója</p> <p><u>Partnerek:</u> civil szervezetek</p>	<p>1. Tájékoztató anyagok készítése: 2014. 03. 31.</p> <p>2. Tanfolyamok tartása: 2014. 12. 31.</p>	<p>Rövid és középtávon: A tanfolyamok iránt érdeklődők száma, az órákon részt vevők száma.</p> <p>Hosszútávon: Az elszigetelődött idős emberek számának csökkenése.</p>	<p>Humán: informatikában jártas dolgozók. Pénzügyi: előadók költségei. Technikai: helyszín biztosítása.</p>	Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1.	Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.	Nem rendelkezünk releváns adatokkal a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan.	Általános cél: Adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan. Rövid és középtávú cél: a fogyatékkal élők helyzetének megismerése és abból következő intézkedések levonása. Hosszú távú cél: A következő intézkedések alapján szükséges további intézkedések megtervezése.	---	1. A fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozó anonim adatok összegyűjtése és abból adatbázis létrehozása. 2. A lakosság részére kérdőívek kiküldése, azok összegyűjtése, adatainak értékelése, következtetések levonása.	Jegyző <u>Partnerek:</u> lakosság, civil szervezetek	1. A kérdőív elkészítésére: 2014. 02. 28. 2. A kérdőívek kiküldésére, és visszaérkezése: 2014. 04. 15. 3. A kérdőívek értékelésére, következtetések levonására: 2014. 06. 30.	Rövid és középtávon: A visszaérkezett kérdőívek száma. Hosszútávon: Az adatázisból levont következtetések alapján megtervezett intézkedések száma.	Humán: szociális ügyintéző, esélyegyenlőségi munkatárs. Pénzügyi: kérdőívek költségei. Technikai: kérdőívek sokszorosítása.	Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható
2.	A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének elősegítése.	A foglalkoztatás területén nincs információk arra vonatkozóan, hogy a településen működő vállalkozások és gazdasági társaságok milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkaerőt.	Általános cél: A fogyatékkal élő munkavállalók elhelyezkedésének segítése, a fogyatékkal élő foglalkoztatottak számának növelése. Rövid távú cél: Felmérni azt, hogy a településen működő cégek,	---	1. A település foglalkoztatottainak megkeresése annak érdekében, hogy adatot gyűjtsünk arról, hogy a vállalkozások, gazdasági társaságok milyen arányban foglalkoztatna	Polgármester <u>Partnerek:</u> Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, vállalkozások és gazdasági társaságok.	Érintett cégekkel, vállalkozásokkal, munkaadókkal kapcsolatfelvétel: 2013. december 31. Adatgyűjtés arról, hogy a településen működő cégek, vállalkozások	Rövid és középtávon: Érdeklődő foglalkoztatottak száma. Hosszú távon: Fogyatékkal élő munkavállalók számának növekedése.	Humán: szociális ügyintéző, esélyegyenlőségi munkatárs. Pénzügyi: tájékoztatók előállításának költségei. Technikai: tájékoztatók sokszorosítása.	Önkormányzati döntés esetén folyamatosan fenntartható

		<p>vállalkozások milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkavállalót.</p> <p>Középtávú cél: A munkaadók tájékoztatása a fogyatékos személyeket érintő foglalkoztatási kérdésekről, a fogyatékkal élők foglalkoztatásán ak előnyeiről.</p> <p>Hosszú távú: a foglalkoztatottak számának növelése.</p>		<p>k fogyatékkal élő munkavállalót.</p> <p>2. A munkaadók tájékoztatása a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásával kapcsolatos információkról .</p>	<p>milyen arányban foglalkoztatnak fogyatékkal élő munkaerőt: 2016. június 30.</p> <p>A munkaadók tájékoztatása a fogyatékos személyek foglalkoztatásával kapcsolatos információkról : 2014. 06. 30.</p>				
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

3.1. A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2. A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP fórum felépítése:

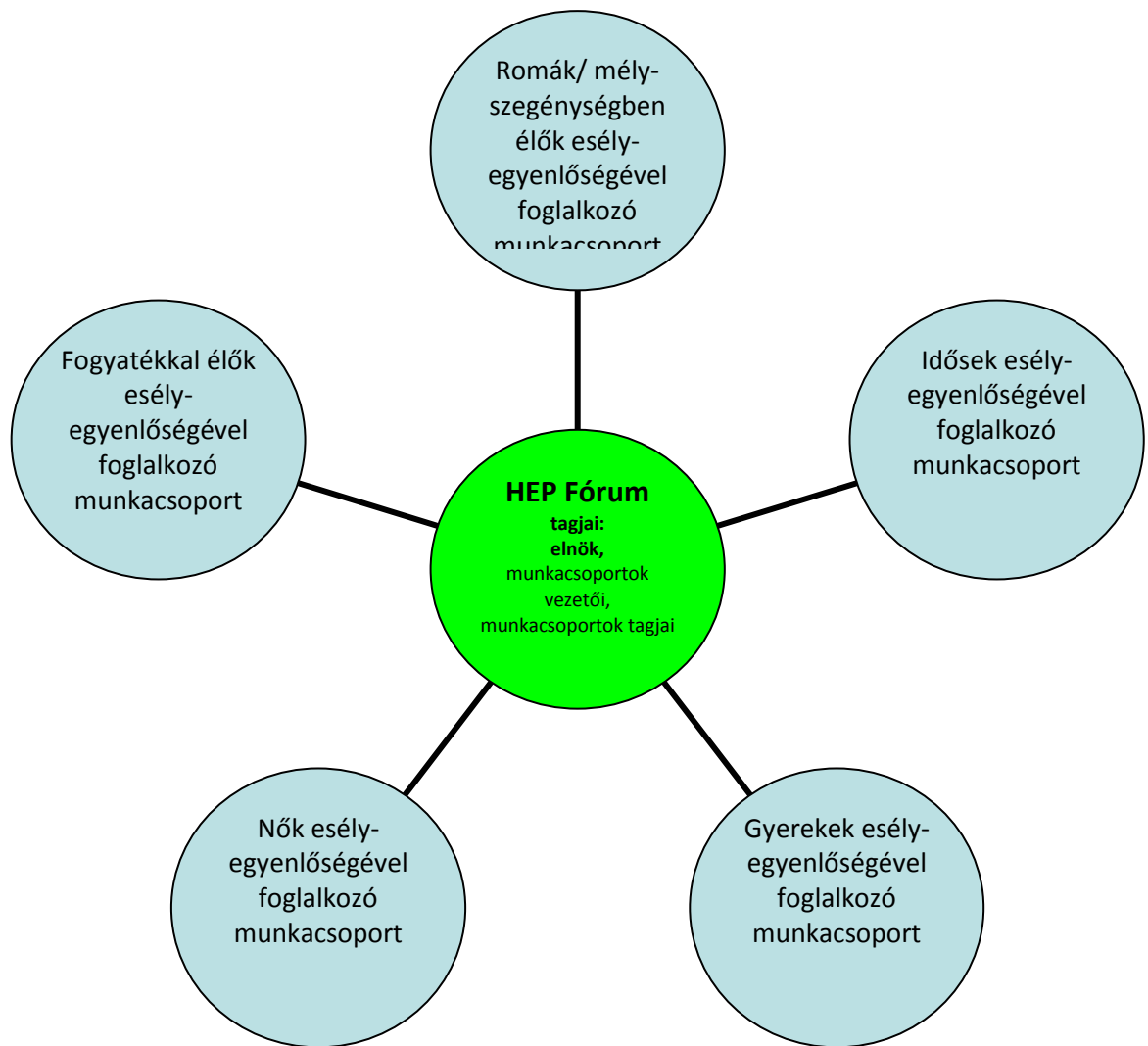
- elnök: polgármester

- munkacsoportok vezetői:

- romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Mélykúti Nemzetiségi Roma Önkormányzat elnöke,
- gyermekek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója I.
- nők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Gyermekjóléti Szolgálat családgondozója II.,
- idősek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Gondozási Központ igazgatója,
- fogyatékkal élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: esélyegyenlőségi munkatárs,

- munkacsoportok tagjai:

- romák/mélyszegénységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: szociális ügyintéző, Karitasz helyi csoport vezetője,
- gyermekek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Szvetnik Joachim Általános Iskola igazgatója, Mélykút Város Önkormányzat Óvodája óvodavezetője,
- nők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Családsegítő Szolgálat családgondozója, Nagycsaládosok Mélykúti Egyesületének elnöke,
- idősek esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár igazgatója, helyi körzeti megbízott,
- fogyatékkal élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport: szociális ügyintéző, Mozgáskorlátozottak Mélykúti Egyesületének elnöke.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. A HEP Fórum első ülését a Helyi esélyegyenlőségi Program elfogadását követő 90 napon belül köteles megtartani.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

3.3. Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4. Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

- Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3.6. Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül

megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Mélykút város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Mélykút Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- indikátor EXCEL-sablon

Mélykút, 2013. július 8.

Kovács Tamás
polgármester

Mélykút Város Helyi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

--

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Mélykúti Roma Nemzetiségi Önkormányzat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
GAMESZ	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gondozási Központ	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gondozási Központ Családsegítő Szolgálat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Szvetnik Joachim Általános Iskola	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Mélykút Város Önkormányzat Óvodája	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Művelődési Ház és Fenyő Miksa Könyvtár	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
GAMESZ Védőnői Szolgálat	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Háziorvosi Szolgálat (PETŐ- MED Bt., dr. Rauzs József)	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Gyermekorvosi Háziorvosi Szolgálat (Dr. Fülöp Katalin Sarolta)	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Jánoshalmi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Kiskunhalasi Rendőrkapitányság Jánoshalmi Rendőroros	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

